

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inserati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« selja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Madžarska na zatožni klopi

Včeraj je zunanji minister g. Jevtić izročil Društvu narodov noto, v kateri zahteva razčiščenje marsejskega zločina

Ženeva, 23. novembra. p. Danes ob 4. popoldne je zunanji minister g. Bogoljub Jevtić v spremstvu g. Fotića, jugoslovenskega stalnega delegata pri Društvu narodov in v navzočnosti predsednika sveta Društva narodov dr. Beneša izročil generalnemu tajniku Društva nar. Avenolu noto jugoslovenske vlade, v kateri zahteva, da se vprašanje marsejskega zločina stavi na dnevni

red prvega prihodnjega sestanka sveta Društva narodov.

Spremno pismo dalje navaja, da bo jugoslovski zunanji minister v soboto ali ponedeljek predložil Društvu narodov obširno spomenico o marsejskem zločinu ter obrazložil pri tej priliki tudi vso dokumentacijo o teroristični organizaciji.

Organizacija reda bi bila nemogoča, če bi se dovoljevalo tako zločinsko početje izvežanih zločincev, ki bi uživali zaščito in podporo kake tuje države, in to ne le za posamezno državo, nego za ves civilizirani svet. Pričela bi se nova era mednarodne anarhije in barbarstva, doba, v kateri bi izginili najosnovnejši principi mednarodnega mira.

Pod težo teh okoliščin je bila jugoslovenska vlada v svoji skrbi, da se ohrani mir, in verujoč v avtoriteto Društva narodov, primorana, sklicujoč se na 2. od-

stavek 11. člena pakta DN, da pojasni svetu ta položaj, ki tako težko kompromitira odnose med Jugoslavijo in Madžarsko in ki grozi kaliti mir in dobre odnose med narodi.

Zelo vam bom hvaležen, gospod generalni tajnik, če boste izvolili staviti to vprašanje na dnevni red prihodnjega zasedanja sveta Društva narodov. — Bogoljub Jevtić, zunanji minister.

Ko je g. Avenol sprejel jugoslovensko noto, je izjavil, da bo postopal po določilih pravilnika Društva narodov.

zblizanje med Francijo in Italijo, ki bi dejansko napravilo konec njeni revizionistični politiki.

Nato zaključuje Pertinax: Zasedanje sveta DN se začne šele v torek. Dotlej bo pa ženevska domišljija brez dvoma našla neki postopek za obrambo pred peštanskimi manevri — seveda, če bo to sploh potrebno.

Avstrija hoče kanone

Dunaj, 22. novembra. r. Izjava, ki jo je avstrijski zastopnik baron Pflügel dal v Ženevi na razorožitveni konferenci, po kateri zahteva Avstrija popolno enakopravnost oboroževanja, je zbudila veliko zanimanje pa tudi presenečenje v dunajskih političnih krogih. Presenečenje je zbudila v toliko, ker je to prvi tako odločen korak, ki ga je Avstrija na tem polju napravila pred mednarodnim forumom. Dunajska javnost posveča tej izjavi poseben pomen v zvezi z obiskom dr. Schuschnigga v Rimu.

Poluradna »Politische Korrespondenz« komentira avstrijsko demaršo na razorožitveni konferenci in pravi med drugim, da so 11. decembra 1932 v načelu priznali enakopravnost vseh držav na polju oboroževanja. Avstrija in Madžarska sta pa pozneje izjavili, da lahko pristane na nadaljnje odlaganje razorožitvene konference le tedaj, če je upanja, da se v doglednem času stvarno in brez pridržkov uredi vprašanje enakopravnosti vseh držav na tem polju. Pooblaščen minister Pflügel je to avstrijsko stališče samo točno preciziral. S tem je hotel dati na znanje, da obstojita za Avstrijo dve alternativni: Ali se bo nadaljevalo normalno delo razorožitvene konference in bo Avstrija na konferenci sami dobila efektivno enakopravnost, ki ji je dolej samo v teoriji priznana — ali bo pa konferenca spet odložena na neodločen čas, v tem primeru si pa mora Avstrija na drugi način zagotoviti dejansko enakopravnost, ker v sčudenju nemirnemu času ne more ostati edina razorožena država sredi oboroženih.

Tihotanci mamil na Dunaju

Dunaj, 22. novembra. AA. Tukašnji policiji se je posrečilo prijeti skupino tihotencev heroina in drugih mamil. Člani te tolpe so sami ruski židje. Ugotovili so, da so tihotanci stalno in redno trgovali z mami, že od leta 1928. Tihotapljeni blago so spravljali in prenašali v škaflih, ki so bile maskirane kot židovski molitveniki. Dva člana te tolpe, med njimi je neki lekarnar, sta izvršila samomor.

Ponarejevalska družba v Ameriki

Newyork, 22. novembra. v. Kriminalni uradniki zvezne policije so odkrili eno največjih falzifikatorskih tolp, ki je že več let delovala v Zedinjenih državah. Do sedaj je bilo aretiranih 11 moških in 1 ženska. Dognava se, da je tolpa v zadnjih letih spravila v promet ponarejene bankovce v vrednosti dveh milijonov dolarjev.

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE
Curib. Pariz 20.335, London 15.43, New York 308.-, Bruselj 71.9250, Milan 26.33, Madrid 42.15, Amsterdam 208.60, Berlin 123.90, Dunaj 56.90, Praga 12.88.
LJUBLJANSKA BORZA
Devize. Amsterdam 2312.07—2323.43, Berlin 1371.25—1382.05, Bruselj 797.18 do 801.12, Curib 1108.35—113.85, London 170.50 do 172.10, New York 3393.00—3421.26, Pariz 225.38—226.50, Praga 142.67—143.53, Trst 291.35—293.75 (premlja 28.5%), avstrijski šilling v privatnem kliringu 8.10—8.20.

Vsebina naše note

Ženeva, 23. novembra. M. Nota, ki jo je danes jugoslovski zunanji minister g. Jevtić izročil tajništvu Društva narodov, se glasi:

Gnusi zločin v Marseilleu, ki je zbudil vest vseh civiliziranih narodov, je prisilil jugoslovensko vlado, da iznese pred svet Društva narodov gotove, posebno resne strani te aiere, ki so bile odkrite s policijsko preiskavo v več državah in ki so take prirode, da lahko onemogočijo dobre odnose in mir med Jugoslavijo in njeno sosedo Madžarsko.

V svojem poročilu, predloženem svetu Društva narodov 4. junija 1934, je imela jugoslovenska vlada čast, da opozori svet Društva narodov na zločinsko delovanje gotovih terorističnih elementov, ki so imeli stalno bivališče v Madžarski, prav tako pa tudi na podporo in sodelovanje, ki so ga ti elementi uživali s strani gotovih madžarskih oblasti.

Ko je jugoslovenska vlada vse to iznesla pred svet Društva narodov, se je izjavila pripravljena, da v neposredni pogajanji regulira celokupno situacijo na madžarsko-jugoslovenski meji, trdno prepričana, da bo madžarska vlada, stavičena na ta način pod odgovornost, podvzela potrebne ukrepe, da se napravi konec podpori, ki so jo teroristični elementi uživali na Madžarskem. Edino v tem duhu so se vršila pogajanja z madžarsko vlado in so dovedla do sporazuma, ki je bil podpisan v Beogradu 21. julija 1934.

Toda z rezultatom preiskave, ki se je izvršila po umoru Nj. Vel. kralja Aleksandra in zunanje ministra Louisa Barthouja v Marseilleu, je ugotovljeno, da je ta zločinski atentat organiziran in izvršen ob sodelovanju onih terorističnih elementov, podpiranih na Madžarskem, ki so se še nadalje okoristili s podporo in sodelovanjem oblasti v tej državi.

Zahvaljujoč se temu sodelovanju, se je mogel izvršiti ta zločin. V resnici se nahajajo med sotrudniki morilca oni teroristi, ki so bili že predmet pritožbe s strani jugoslovenske vlade. Iz izpovedi aretiranih teroristov je ugotovljeno, da so oni imeli na Madžarskem ne samo zatočišče, nego da so na madžarskem ozemlju bivali v skupinah vse do izvedbe marsejskega atentata.

Rezultat preiskave osvetljuje na posebno težak in prepričevalen način odgovornost madžarske vlade v pogledu podpiranja teroristične akcije gotovih iz Jugoslavije pobeglih jugoslovenskih državljanov. V podrobnem obsega spomenica jugoslovenske vlade, ki bo predložena svetu Društva narodov, poročilo in dokumente, s katerimi razpolaga jugoslovenska vlada v tem pogledu.

Jugoslovski narod, ki je bil najgloblje zadet v svojih čustvih, veruje, da se morajo popolnoma razčistiti okoliščine, v katerih se je pripravil in izvršil gnusni zločin. Velika bol vsega jugoslovenskega naroda se je pretvorila potem, ko so se izvedele gori navedene okoliščine, v globok gnus in narodni gnev proti onim, ki so inspirirali in favorizirali izvršitev atentata in ki se vsi nahačajo izven njenega nacionalnega teritorija. Da je jugoslovenskemu narodu uspelo očuvati dostojanstvo in hladnokrvnost v tej negotvi težki preizkušnji, je bil razlog v tem, da se vernie v efektivno ustanovo Društva narodov kot čuvarja miru in mednarodne morale, od katere zavisi ta mir.

Jugoslovenska vlada, ki se zaveda svoje odgovornosti pa tudi dolžnosti napram svojemu narodu, je prisiljena, da opozori svet Društva narodov, da

mora ta ustanova vrniti zaupanje v mednarodno pravico in moralo, ki jo je tragični marsejski dogodek omajal. Brezpogojno je potrebno, da se v svrhu ugotovitve odgovornosti obelodani lo pred najvišjo organizacijo mednarodne zajednice vse te okoliščine, ker bi ne bilo večje nevarnosti za mir in odnose med narodi, če se ne bi vpoštevalo, da je jugoslovski narod izgubil svojega najslavnejšega voditelja, ki je postal žrtev zločincev, ki jih mora zadeti pravična kazen.

Na drugi strani so marsejski dogodki še bolj zaostriili problem gotovih metod mednarodne politike, ki ni delovala samo v odnosu napram Jugoslaviji, ampak tudi v odnosu napram vsaki izmed njenih zavezniških naci. Tu ni beseda o političnem zločinu, o dejanju osamljenega poedince, tu ni beseda o zatočišču političnim emigrantom, nego se tu pojavlja vprašanje o vežbanju in poučevanju teroristov po neki tuji sili, zato da postanejo profesionalni zločinci z nalogo, da bi izvrševali atentate in umore z dolžnimi političnimi cilji. Olajšave in zaščita, ki so jih dajali na madžarskem teritoriju zločincem v svrhu njihove podrobne priprave, so morale biti dane po vsem gotovo v ta namen, da bi se ubijali najboljši služitelji kake nacije in odločni branitelji mednarodnega mira.

Dodatne note

ČSR in Rumunije

Istočasno sta zunanja ministra dr. Beneš in Titulescu vložila svoje note, s katerima se solidarizirata z zahtevo Jugoslavije

Ženeva, 23. novembra. AA. Češko-slovaški zunanji minister dr. Edvard Beneš in rumunski zunanji minister Titulescu sta izročila generalnemu tajniku Društva narodov g. Avenolu enako se glaseči noti naslednje vsebine:

Jugoslovenska vlada vam je izročila pismo, v katerem ugotavlja, da je gnusi marsejski zločin, ki je vzburil vse civilizirane narode, primoral jugoslovensko vlado, da opiše svetu Društva narodov nekatere posebno težke strani te preiskave, ki so takšnega značaja, da morejo skaliiti dobre odnose in mir med Jugoslavijo in njeno sosedo Madžarsko.

Glede na resnost teh dejstev in upoštevajoč po drugi strani ohranitev miru ter v veri v Društvo narodov je jugoslovenska vlada primorana na podlagi točke 2 čl. 11 pakta obrazložiti sve-

tu Društva narodov ta položaj, ki resno kompromitira odnose med Jugoslavijo in Madžarsko in pomeni nevarnost za mir in dobro mednarodno sosedščino.

Glede na dejstvo, da vsebina jugoslovenske spomenice zaradi svoje izjemne važnosti neposredno zanima tudi Češko-slovaško odnosno Rumunijo in njeno dobro sosedščino z Madžarsko, ker so na ta način ogroženi tudi splošni pogoji za mir v Srednji Evropi, se Češko-slovaška odnosno rumunska vlada kot članica DN popolnoma pridružujeta vlogi jugoslovenske vlade, da se to vprašanje stavi na dnevni red prihodnjega zasedanja sveta Društva narodov, vas prosim, gospod generalni tajnik, sprejmite izraze mojega globokega spoštovanja. — Beneš. — Titulescu.

SILEN ODMEV V VSEJ EVROPI

Korak jugoslovenske vlade je izzval v vsej mednarodni javnosti globok vtis — Pacifisti ga odobravajo, revizioniste pa postaja strah

Pariz, 23. novembra. r. Dasi ravno je bila intervencija Jugoslavije pri Društvu narodov v zadevi marsejskega atentata že davno napovedana, je vendar izročitev jugoslovenske note tajništvu Društva narodov izzvala v vsej evropski javnosti silen vtis. Posebno se je dojnilo mednarodno politično javnosti dejstvo, da sta jugoslovensko noto s posebnimi notami podprli Češko-slovaška in Rumunija in s tem manifestirali popolno solidarnost Male antante v najodločilnejših trenutkih. Izjave, ki so jih zadnje dni podali v Ženevi predstavniki Francije, Balkanske zveze in Sovjetske Rusije dokazujejo, da sme Jugoslavija računati na podporo vseh resnično miroljubnih držav. To pa na drugi strani dokazuje, da so zaman vsi manevri zagovornikov Madžarske in da je napočil trenutek, ko se mora definitivno razčistiti, ali bo Evropa krenila na pot miru in mednarodnega sodelovanja ali pa po poti revizionizma, to je novega kaosa in popolne negotovosti.

Vtis v Ženevi

Društvo narodov mora rešiti svojo najdelikatnejšo nalogo

Ženeva, 23. novembra. r. Sinoči ob 8. je tajništvo Društva narodov objavilo besedilo jugoslovenske, češko-slovaške in rumunske note Društvu narodov v zadevi marsejskega atentata. Note so napravile najgloblji vtis na vse ženevske kroge, zlasti pa na novinarje, ki so se zbrali iz vsega sveta. Nihdar doslej še ni še nobena država obrnila na Društvo narodov s tako resnimi in težkimi obtožbami, kakor so obtožbe, ki jih je postavila jugoslovenska vlada in kojih posledice so kapitalne važnosti ne samo za vso Srednjo Evropo, marveč za vso Evropo sploh. Na drugi strani pa smatrajo vsi, ki jim je ohranitev miru in dobrih odnosov med narodi in državami res pri srcu, da je bil korak jugoslovenske vlade, ki sta ga podprli tudi Češko-slovaška in Rumunija, neobhodno potreben hač v interesu miru in stabilnosti prilik v Evropi.

Ker je jugoslovenska nota napravila v Ženevi tako silen vtis, je madžarski delegat poslanec Tibor Eckhardt, ki bo moral zagovarjati Madžarske pred Društvom narodov, pozval pozno zvečer k sebi novinarje, da bi jim pojasnil stališče madžarske vlade glede jugoslovenskih obtožb.

V Madžarskih krogih je vplivala jugoslovenska nota naravnost porazno. Z največjim strahom pričakujejo sedaj še objavo obširne spomenice jugoslovenske vlade, ki bo vsebovala vse podrobne dokaze o postopanju madžarskih oblasti in o podpiranju in organiziranju teroristične zarote proti Jugoslaviji in evropskemu miru. Celo v onih krogih, ki so bili prej mnenja, da bi morala biti Jugoslavija skrajno zmerna in popustljiva, da ne bi prišlo do nezaželenih komplikacij, priznavajo sedaj, da je zahteva Jugoslavije ne samo upravičena, marveč naravnost potrebna, ker je mir v nevarnosti, ako bi se dopustilo, da se revizionisti še nadalje poslužujejo takih zločinskih sredstev.

„Ne žurite se preveč!“

Pariz, 23. novembra. AA. Pariški listi objavljajo tudi snočnjo izjavo madžarskega delegata v Ženevi Tiborja Eckharta in pri tej priliki se nekateri listi izprašujejo, ali bo svet Društva narodov morda imel izreden sestanek, ker je Eckhart v svoji izjavi omenil tudi, da bi bilo treba stvar nužno vzeš v pretes. »Figaro« opozarja

Madžarsko, naj se ne žuri, ker bi zanio mogla stvar postati še slabša. »Petit Parisien« pravi v zvezi z Eckhartovo izjavo med drugim: Zastopnik Budimpešte v Ženevi g. Eckhart je dal zelo zmešano izjavo, ki se končuje s smešno primerjavo. Pertinax v »Echo de Paris« ostro obsolja madžarsko zahtevo, naj pride marsejski zločin v nujno čimprejšnjo razpravo. Zakaj bi Madžarska želela, se vprašuje Pertinax, da se debata čimprej začne? Ali je njena vest tako mirna? Ali gori od same želje, da se opravičijo? Ne. Pravi razlog ni v tem! Pertinax pravi nato, da je Madžarski predvsem do tega, da si zagotovi zaščito Italije, da kompromitira rimsko vlado in da parira

Rimski advokati

Italijanski tisk skuša na vse načine braniti Madžarske in zahteva preiskavo o — sarajevskem atentatu

Rim, 23. novembra. r. Ves italijanski tisk se danes bavi s korakom jugoslovenske vlade pri Društvu narodov, pri tem listi previdno molče o vsebini jugoslovenske note in o težkih obtožbah proti Madžarski in njenim protektorjem. V obrambi Madžarske pa zavzemajo italijanski listi dokaj čudno stališče, in skušajo postaviti na zatožni klopi Jugoslavijo in Francijo. Zahtevajo namreč, naj se preiskava, ki jo bo uvedlo Društvo narodov v zvezi z zahtevo jugoslovenske vlade, ne vrši samo glede marsejskega atentata, marveč naj se razširi na vse atentate zadnje dobe, ki so bili izvedeni in organizirani od teroristov in emigrantov v raznih državah Evrope. Društvo narodov, ki so ga Italijani dosedaj že tolikokrat devali v nič, je postalo naenkrat svetovna institucija, ki je poklicana, da razčisti ne samo marsejski atentat, marveč da razširi preiskavo na vse slične primere in se ne omeji samo na eno državo. Glede na jugoslovensko obtožbo proti Madžarski zagotavljajo italijanski listi Madžarsko, naj se ne žuri, ker bi zanio mogla stvar postati še slabša. »Petit Parisien« pravi v zvezi z Eckhartovo izjavo med drugim: Zastopnik Budimpešte v Ženevi g. Eckhart je dal zelo zmešano izjavo, ki se končuje s smešno primerjavo. Pertinax v »Echo de Paris« ostro obsolja madžarsko zahtevo, naj pride marsejski zločin v nujno čimprejšnjo razpravo. Zakaj bi Madžarska želela, se vprašuje Pertinax, da se debata čimprej začne? Ali je njena vest tako mirna? Ali gori od same želje, da se opravičijo? Ne. Pravi razlog ni v tem! Pertinax pravi nato, da je Madžarski predvsem do tega, da si zagotovi zaščito Italije, da kompromitira rimsko vlado in da parira

zarom nezlomljivo prijateljstvo, ki je bilo ob priliki poslednjega poseta Gombosa znova potrjeno. Kar se tiče jugoslovenske note glede marsejskega atentata mora Društvo narodov po mnenju italijanskih krogov vpoštevati tudi odgovornost Francije in Jugoslavije ter preiskati

Francija je po mnenju italijanskih listov soodgovorna, ker je bil atentat izvršen na njenem ozemlju in čegar ni znala preprečiti. Društvo narodov naj preišče tudi vse prejšnje atentate, kakor »atentat v Sarajevu, atentat na Ahmeda Zogu na Dunaju in številne druge atentate, ter zlasti tudi na poizkuse atentatov na Mussolinija, pri katerih se bo pokazalo, da so prišli atentatorji iz Francije in da so jih pripravili v Franciji živeči begunci. Značilno pa je, da italijanski listi, ki hočejo izkopati celo sarajevski atentat leta 1914, niti z besedico ne omenjajo atentata kojeja žrtev je postal avstrijski kancelar dr. Dollfus.

— Po odhodu Franca Samca, upravitelja šole Polje-Muljava, je prišel k nam kot upravitelj Arnshek iz Hrusic pri Ljubljani. Kot nova moč za drugi razred pa je premeščena na poljsko šolo gdč. Šiška od Sv. Križa pri Litiji. Zelimo obema, da bi se čim prej vživela v naše razmere in delovala za povzdigo naše vasi. Priporočali bi topla obema, da posvetita vse svoje moči povzdi srčne kulture na vasi.

Danes premiera!!

VESELA FILMSKA OPERETA!

Zamenjana nevesta

Stijajne popevke, opojna muzika, duhoviti dovtipi, smeh in zabava

V glavni vlogi ženski Charlie Chaplin, temperamentna in nadvse priljubljena

ANNY ONDRA

Sodelujejo: Adolf Wohlbrück, Fritz Odemar — Režija: Karl Laumac — Godba: Leo Leux

Kot dopolnilo: nova Miki miška in nov Paramountov tednik

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

Danes ob 4., 7.15 in 9.15 zvečer

DNEVNE VESTI

— 180.000 podpisov otrok dravske banovine na grob blagopokojnega kralja. Kakor smo že poročali, se pokloni učitelstvo dravske banovine 9. decembra svojem blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedmitelju na Oplenču. Naš učitelji, ki so bili vedno največji poborniki jugoslovenske misli in ideologije, pa bodo s seboj poneli tudi svečeno zaoblubo vseh otrok narodnih šol v Sloveniji: 180.000 podpisov mladine narodnih šol, ki izraža svojo prisego kot poslednje naročilo viteškega kralja, je pač najlepša poklonitvena učitelstvo na kralju kraljevega zadnjega počitka. Sekcija JUU za dravsko banovino je že ukrenila vse potrebno glede zbiranja podpisov in bodo dobila vsa šolska upravitelstva enake pergamentne pole s posebnim omočkom. Na vsaki poli naj se označi kraj šole, če jih je pa tam več, tudi posebna označba zavoda. Nato sledi podpis otrok. Zbrane pole bodo vezane v deset knjig z originalnimi platnicami v umetniški izdelavi. Za etni knjigam bo služila umetniška kopija stare kranjske skrinje, okrašene z narodnimi motivi.

— Izprememba uredbe o javnih delih. Uredbo o javnih delih smo dobili lani in veljala je eno leto. Včeraj ji je potekel rok. Na predlog ministrstva javnih del je bil osvojen predlog o izpremembah in dopolnitvah te uredbe. V bistvu je ostala uredba neizpremenjena, le da se bodo stekli odseji dohodki na spirit in cement, ki je bil uveden lani 23. novembra v fond za javna dela. Trošarina na spirit in cement se je pobirala od prvega dne in lani od 1. januarja do 31. oktobra so znašali dohodki od te trošarine okrog 38.000.000 dinarjev. Po novi uredbi dobe banovine od tega zneska 60% za javna dela, 10% pa ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje za onesposobljene delavce v posrednih banovinah, 5% dobe borze dela za brezposelne delavce, 25% se bo porabila za večja državna, banovinska in občinska javna dela.

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navali, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na teče kozarec »Franz Josefov« vode. Po izkušnjah nabranih na klinikah za notranje bolezni, je »Franz Josefov« grenčica izvanredno dobrodelno odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Komisija za likvidacijo agrarne reforme v Ljubljani. Z odlokom ministrstva za kmetijstvo z dne 9. oktobra 1934, št. 66314 je bilo odredeno, da se sedež komisije za likvidacijo agrarne reforme za srez: Murska Sobota, Dolnja Lendava, Ptuj, Ljutomer, Maribor, Ljubljana, Prevalje, Slovenj Gradec, Konjice, Šmarje pri Jelšah in Celje premesti iz Maribora v Ljubljano in da nosi naziv: »Komisija za likvidacijo agrarne reforme I. v Ljubljani«, dočim imena komisija za ostale srece v dravski banovini s sedežem v Ljubljani sedaj naziv: »Komisija za likvidacijo agrarne reforme II. v Ljubljani«. Komisija za likvidacijo agrarne reforme I. je prišla poslovati v Ljubljano dne 10. novembra 1934. Prostore ima skupno s komisijo za likvidacijo agrarne reforme II. na Starem trgu št. 34/II. Kraljevska banska uprava dravske banovine.

— Kongres jugoslovenske pevске zveze. V nedeljo ob 9. dopoldne bo otvorjen v domu glasbenega društva »Stankovič« X. kongres jugoslovenske pevске zveze. Udeleženci kongresa imajo na železnici polovično vožnino.

Samo še danes EDDI CANTOR v svojem filmu **KRALJ ARENE** Film razkošne opreme in lepih scen — Film kakoršnega se niste videli **ZVOČNI KINO IDEAL** Predstave danes ob 4., 7. in 9.15 uri

— Poziv diplomiranim filozofom, Ljubljanske sekcija Jugosl. profsorskega društva poziva vse diplomirane filozofe, ki čakajo na zaposlitev v srednješolski službi, da se do 31. t. m. pisмено prijavijo sekcijemskemu odboru z navedbo vseh potrebnih osebnih podatkov ter morebitnih želj in predlogov v svrhu organizacije zadevnega osebja.

— Važen izum našega šoterja, Brata Kličič v Slavonskem Brodu sta izumila napravo za odpiranje in zapiranje železnih zatvornic. Šofer Josip Kličič je izumil to napravo že leta 1932 in jo je predložil prometnemu ministrstvu, ki jo je preizkusilo. Naprava se je zelo dobro obnesla. Železniška zatvornica se sama zapre in čim gre vlak mimo, se zopet odpre. Neko

17.605.193.45 Din za naročilo bivše kraljevine Srbije pri omenjeni tvrdki iz leta 1914, ki še ni bilo plačano. Dr. Novakovič je dobil 16.000 Din nagrade, Jovanović in Jovović po 14.000 Din. Člani in delovodja upravnega sodišča naj bi dobili po 20.000 Din. Razprava bo trajala najbrž več dni.

Iz Ljubljane

— Jutri teden bomo praznovali naš največji praznik, spominjajo se bomo zgodovinskega dne, ko je nam zasijalo solnce svobode, ko smo se združili z brati Srbi in Hrvati v skupno državo. Vsako leto praznujemo narodni praznik 1. decembra na naši največji koncertni prireditvi in tako bo tudi letos, ko nam novinarji zopet prirede v veliki dvorani Uniona koncert z zelo zanimivim sporedom. Sodelovala bo tudi naša mnogo obetajoča operna pevka gđ. Zvonimira Župčičeva, ki jo poznamo že iz opere po njenem mehlem, božajočem, izredno lepem glasu, a zdaj jo bomo spoznali tudi na koncertnem odru.

— JZ Zdrženje gospodarskih organizacij v Ljubljani vabi članstvo na skupen sestanek, ki se vrši danes dne 23. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Trgovskega doma. Na sestanku bodo predstavniki organizacij poročali o uspešnih intervencijah pri finančnem direktorju dr. Valjaveu. To veva za vse trgovce, obrtnike, gostilničarje in kavarnarje itd. Uprava združenja trgovcev.

— JZ Na ribjem trgu danes ni bilo posebne izbire, toda številno ljubiteljev rib se ravna po datumu, zato je tudi danes dovolj blaga. Prevladovala so sladkovodna riba, izmed morskih je pa bilo največ rib, ribonov in osličev. Tudi tunja je bila nekaj, vendar premalo za njegove številne ljubitelje. Prodajali so ga po 30 Din kg. Tudi druge morske ribe so prodajali po nespremenjenih cenah. Riboni in liguje so po 32 Din, oslič po 28 in morski raki po 32 Din. Izmed malih morskih rib so prodajali gane samo girice, ki so po 14 Din. Zadnje čase so poceni ščuke, že dva petka jia prodajajo po 30 do 22 Din kg, ščukam so bile prej po 28 Din. Kečigo, donavske ribe, so prodajali danes po 32 Din. Šmuc, zelo priljubljena donavska riba, je pa po 23 Din.

— JZ Miklavževa sezona nastopa letos malo kasneje kot prejšnja leta. Zdi se tudi, da še ni tako zbežala ter znašala lani, kot navadno. Izložebo tudi še niso tako strašno reče, vendar že stopa parkelj na svoj plešad. Takšne sezone so potrebne že iz gospodarskih razlogov, da se nuko. lio odtajajo zamrznjeni krediti. Sicer očaj niso več nobene sezone in še tako vlečko doneča gesla dovolj učinkovita, vendar vsaj nekoliko pomagajo. Zato bodo kmalu izvalje se tiste izložebe, ki še niso reče, a namerjli imajo te dni izredno mnogo dela.

— JZ Angleško društvo v Ljubljani javlja svojim članom in vsem, ki se za to želijo, da angleščino, da je društveni lokal Wolfova ulica 11, odprti za člane in sicer: ob sredah in sobotah od 18. do 19. ure, ko posluje knjižničar, ob sredah od 20.30 dalje, ko so družabni konverzacijki večeri in ob petkih ob 20.30 do 21.0, ko se čita št. dne ure. Poleg tega omenjenega in poleg te vršitih se tečajev za začetnike in naprednejše namerava društvo prirediti še konverzacijki tečaj za izpopolnitev jezikovnega znanja. Vse natančnejše informacije in prijave za članstvo ter za tečaje daje oziroma prejema knjižničar ob sredah in sobotah od 18. do 19. ure v društvenem lokalu.

— JZ Kdor kupuje pri nas, je zadovoljen, ker si prihrani denar; smo brez vsakih popustov še vedno najcenejši M. PIRNAT, Sv. Petra cesta 22 in Poljanska cesta 1 (Peglezen).

— Sokol Moste pri Ljubljani. Prosvetni zbor javlja cenjenemu občinstvu, da bo drevi ob 2. uri otvoritev zimске sezone predavanj s predavanjem g. prof. Ausera M.: Zgodovinski pomen pokojnega kralja. Po predavanju se bosta predvajala dva kulturna filma. Vstop brezplačen. Nadaljnja predavanja se bodo vršila ob petkih ob 20. uri in bodo obravnavala najrazličnejše aktualne probleme, kakor tudi poglavja iz našega narodnega življenja in prirodoslovnih ved, ki zanimajo vsakega resnega in izobražbe želnega človeka. — Zdravo!

— JZ »Rokovnjače« ponavljajo desetič v Senti Jakobskem gledališču v soboto 24. in v nedeljo 25. t. m. ob 20.15. Pri predstavi sodeluje ves ansambel odra, moški in otroški zbor. Ker so bile vse dosedanje predstave razprodane in je odšlo pri zadnji predstavi spet mnogo ljudi brez vstopnic, naj blagovoljno cenjeno občinstvo kupiti vstopnice že v predprodaji, ki bo od jutri dalje. To sta poslednji uprizoritvi »Rokovnjačev« v letošnji sezoni.

— JZ Sokolsko društvo Ljubljana IV vabi svoje članstvo k predavanju »O sokolski ideologiji«, ki se bo vršilo v soboto 24. t. m. ob pol 20. v telovadnici šole na Prulah. — Udeležba je strogo obvezna za vse pripadnike društva. Zdravo! Uprava.

— JZ Vohunka Mata Hari. Kakor je egiptska sfinja nereseno vprašanje, tako je ostalo nereseno vprašanje Mata Hari, sfinje iz leta 1917. Kdo jo pozna, kdo ve kaj točnega o njej? Nič. Oni, ki so bili s njo, morda kaj vedo, morda tudi ne. Oni molče. Molče kakor grob, kakor oni majhni košček zemlje tam v Vincennesu, kjer je grob najopasnejše ženske sveta, grob Mata Hari, vohunka, ki je pala pred puškami zadeta samo od ene krogle izmed dvajsetih. Film o njej je pesem ženske, ki je bila ljubljena in je ljubila. Pesem moči in razkošja, pesem sile in lepote — pesem smrti. Film je na sporedu ZKD danes in jutri ob četrt na 3. in v nedeljo ob 11. v prostorih »Elitnega kina Matice« ob najnižji vstopnini 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

— JZ Na mestnem delu Bleiweisove ceste, med Tyrsevo in Celovško cesto, so letos naredili na širokih hodnikih drevočeda. Lepa mlada drevesca so nasadili v bližini starih, shiranih, ki jih bodo spomladaj podrli. Mlada drevesca so obkrožila s travno rušo, a ljudje teptajo tudi tu travo in kvarijo obrobke. Tako malo smisla za skupno last menda nimajo nikjer, kot pri nas.

— JZ Damske nogavice, volnene, svilnate in svilnate volne ter otroške, trpežne, ima tvrdka Milot Karničnik Stari trg 8. — JZ André Burdino, znani in priljubljeni francoski tenorist, je prisel v Ljub.

ljano in se je nastanil v hotelu Unioau. Danes bo gostoval v operi »Carmen«.

— JZ Koncert v kavarni Stritar. Glej oglas.

Iz Trbovelj

— Predavanje za sokolsko članstvo. Drevi ob 20. uri bo v veliki dvorani Sokolskega doma predavanje o življenju in usodi naših bratov onstran meje. Med posameznimi predavanji se bodo pele narodne pesmi. Udeležba pri tem predavanju je za vsakega Sokola obvezna, je pa tudi narodna dolžnost, da se ga vsak Sokol udeleži.

— Sprejem delavcev. Zadnji teden je bilo pri rudniku sprejetih nekaj delavcev v delo in sicer na zapadnem okrožju in separaciji. Pri sprejemu se je oziralo predvsem na one mladeniče, ki so prišli po odslužitvi kaderskega roka zopet v Trbovlje in so bili v zadnjem času brez dela.

— Foto-tečaj. Tukajšnji Fotoklub bo

pridredil tudi letos fotografski tečaj za začetnike, ki imajo veselje do fotografiranja. Tečaj, ki se bo začel začetkom decembra, se bo vršil tudi letos v klubovih prostorih v poslopju pri stari Glazuli. Tečaj bodo vodili priznani strokovnjaki, ki pripravljajo tudi foto razstavo za Posavje, ki bo v kratkem v Trbovljah. Oni, ki se za foto-tečaj zanimajo, naj se obrnejo na vodstvo foto-kluba Trbovlje, kjer dobe vse potrebne pojasnile.

— Nezgoda pri delu. Včeraj, 20. t. m. okrog 16. ure se je pri delu na dnevnem kopu Dobrna težko ponesrečil delavec Skale Franc. Z železnim drogrom je dvigal stranska vrata vozička, pri tem pa je izgubil ravnotežje in je padel po pobočju stpne v tem trenutku pa so se odprla tudi vrata vozička in večji kos laporja je zadel Skaleta v desno nogo, ki mu jo je v desni goleni zlomilo. Bil je prepeljan v tukajšnje bolnico.

Veselite se življenja

Nad sadne zajedavce!

Banska uprava je nakupila za 50.000 Din arborina, ki ga dobe kmetijske korporacije in sadjarji

Ljubljana, 23. novembra. Boj z zajedavci sadnih rastlin vseh plemen in vseh sort je dandanes tako nujno potreben, kakor vse druge kulturne uvedbe v novodobnem sadjarstvu. Brez smotrenega in s preizkušenimi sredstvi izvedenega zatiranja sadnih zajedavcev ni mogoče dvigniti produktivnosti in količine, še mnogo manj pa glede kakovosti pridelka. Vsi ukrepi v varstvene namene in razni načini direktnega zatiranja bi morali biti dandanes znani vsakemu sadjarju. In kakor bi moral vsakdo znati drevo pravilno posaditi in gojiti, prav tako bi ga moral znati varovati vsaj pred glavnimi škodljivci in boleznimi.

Posebno uspešno je zimsko zatiranje, ker mnogo razne škodljivce golazni prezimuje na drevmu, v razpokah, pod mahom, lišaji in po raznih drugih skrivališčih po deblu in vejah, pa tudi po mladikah in med brsti. Vsa ta nešteta golazen pozimi ne more uiti in jo smrtno zadenemo, ako vse drevo pravilno obdelamo z drvesnim karbolinjem. Izmed mnogih karbolinjev je našim sadjarjem najbolj znan arborin. To sredstvo se je povsod odlično obneslo in sicer zato, ker je tako ostro, da zagotovo umori zajedavca, najsi ga zadene v kakršnikoli obliki (jajčece, ličinka ali popolna žuželka), pravilno pripravljeno pa drevesu ne škoduje.

Upoštevalo je važnost smotrenega zatiranja sadnih zajedavcev moramo pohvaliti delovanje banske uprave, ki s razpoložljivimi sredstvi podpira našega kmetovca s tem, da prispeva denarne podpore k nakupu drvesnih škroplilnic in škropiv za zatiranje sadnih zajedavcev. Našim sadjarjem bo to zimo pomagano z arborinom, ki ga je banska uprava nakupila za 50.000 Din. Nakupljen arborin je že razposlan sreskim načelstvom z naročilom, da ga sporazumno s sreskimi kmetijskimi odbori, razdele po znani cenil ali brezplačno delovnim kmetijskim korporacijam in sadjarjem. Obzljujemo le, da banska uprava ne razpola za večjimi krediti za izvedbo dobro organizirane akcije za zatiranje sadnih škodljivcev.

Iz Maribora

— Mlad krošnjar žrtve strašnega zločina. V torek jutraj se je v obmejni vasi Sv. Kunigoti kod blisk raznesla vest, da so našli na skednju gostilničarja Celcerja umorjenega mladega krošnjarja: dolgo in ostro bodalo je imel zabodeno v srce. Strašno vest o zverinskem zločinu so sporočili bližnji orožnikom, ki so ugotovili naslednje podrobnosti. Pozno zvečer prejšnjega dne sta prišla v Celcerjevo gostilno dva krošnjarja Hrvata, ki sta prodajala suho robo. Bila sta dobro razpoložena. Po večerji, katero sta krošnjarja zalila z vinom, jima je gostilničar Celcer odkazal prenočišče na skednju. Seveda sta morala prvi izročiti poslovski knjižnici. Po mirni noči so odkrili na skednju strašno najdbo in vse govorilo je, da je morilec krošnjarjev tovariš, ki je jutraj sam prišel h gostilničarju in zahteval ob obitni knjižnici, češ, da se njegov tovariš umiva. Nato je morilec brez sledu izginal. Truplo umorjenega krošnjarja so prepeljali iz Gradiške v mrtvašnico pri Zv. Sv. Kunigoti. Orožniki nadaljujejo preiskavo.

— Izredno uspešno »deflacijsko veseloigro« »Gugalnico« ponove v četrtek 22. t. m. za red C. Že dolgo ni bilo v gledališču toliko bučnega smeha in ploskanja kot pri premieri tega dela. Na prav zabaven način riše pisateljica Scheinpfugova usodo bogate gospodnje in njene kuharice v deflacijskem času. Režija je Kovičeva.

— Drzna tatvina. Trgovski potnik Ivan Stadler je prijavil tukajšnji policiji, da mu je neznan storilec ukradel s koleca, katerega je za hip priložil k neki hiši v Magdalenski ulici kočev, v katerem je bilo 35 parov svilnenih nogavic in več galanterijskih vzorcev. Stadler je oškodovan za 500 Din.

— Gradnja postajališča na Teznem razveseljuje napreduje, kar so zlasti dokazala poročila na zadnji seji odbora za gradnjo postajališča, katero je vodil namestu odošenega župana občine Pobrežje g. Volka, župan studenjske občine g. Kaloh. Zgradba bo že pred 1. decembrom dovršena. Ker so denarna sredstva pošla in tudi zaproseno posojilo ne bo zadostovalo, je zagotovil g. Kaloh v imenu občine Studenci, da bo občina najela posojilo v višini potrebnega zneska. Tako je denarno vprašanje s tem vse zadovoljivo rešeno. Prihodnji teden bo pričela mariborska mestna občina na lastne stroške napeljavati vodovod in elektriko, zato pa naj ima postajališče napis »Maribor — Tezno ali Tezno — Maribor«.

— Prst mu je odrgalo. Mehaniški učenec Albin Horvat se je pri delu hudo poškodoval. Bil je zaposlen pri stroju in nesrečno naključje je hotelo, da je prišel z desno roko med rezilo stroja, ki mu je gladko odrezal prst. Močno krvavega ponesrečenca so z rešilnim avtomobilom prepeljali v mariborsko bolnico.

cev in boleznih.

Ob tej priliki je umestno, da poučimo naše sadjarje, kako se arborin uporablja. Arborin se v sadjarstvu skoraj nikoli ne rabi čist, temveč vedno raztopljen v mehki vodi, in sicer v 6, 10, 20, izjemoma tudi do 30% raztopini. Uporabljamo ga z najboljšim uspehom v pozni jeseni, pozimi in pa zgodaj spomladi (torej sploh, ko ni listja na drevmu) ob dnevi, ko ne zmrzuje. Debla in debelečje veje namažemo s 15 do 20% raztopino (na 1 kg arborina 4-6 litrov vode). Pri drevmu pečkastega plemena (jablane in hruške) z zelo starikavim lubjem gremo lahko celo na 25 do 30% (na 1 kg arborina samo 2-3 litre vode). Ko so debelejši deli drevesa temeljito namažani, pa brizgamo po vsem drevesu tako v živo, da zmocimo z arborinom od vseh strani vse dele drevesnega vrha (krona). Za brizganje od meseca novembra do marca se priporoča za pečkasto plemo 10% raztopina (na 1 kg arborina 9 litrov vode), za koščasto plemo, ki je bolj občutljiva, pa zadostuje 6-8% raztopina (na 1 kg arborina 12-15 litrov vode). Breskve in marelice so najbolj občutljive in naj se ne brizga z več nego 6% raztopino!

Brizgati smemo le toliko časa, dokler je dreveje golo in se brstje še ni jelo razprezati. Debla in veje pa lahko mažemo kadarkoli, torej tudi poleti. Za brizganje je potrebna dobra škroplilnica, ki deluje z velikim pritiskom. Pred škropljenjem moramo dreveje osnažiti mahu, lišajev in stare skorje ter razredčiti vrh, kolikor je nujno potrebno. Škropljenje moramo izvršiti le ob lepem vremenu, nikdar ne ob dežju in tudi ne takrat, ko zmrzuje!

Sadjarji, pomnite, da je bolno dreveje stalna nevarnost za zdravje sosednih dreves. Zanemarjen sadovnjak je stalen vir jeze in stalna izguba ne samo za lastnika, temveč tudi za vse sosedne sadjarje. Največji škodljivci sadjarstva so malomarni in brežbržni posestniki. Oni ne skodujejo le sebi, temveč tudi svojim bližnjim in daljnim sosedom. Zanemarjanje dolžnosti do sadnega dreveja bi morali strogo kaznovati.

Iz Celja

— Proračun mestne občine celjske in njenih podjetij za upravno leto 1935-1936 bo od ponedeljka 26. t. m. dalje pet dni na mestnem poglavarstvu razgledni občinstvu na vpogled. Vsak član mesta in vsakdo, ki plačuje v mestu neposredni davek, lahko stavi svoje pripombe k predlogu proračuna.

— Razmere na delovnem trgu. Od 11. do 20. t. m. se je pri eksportu javne borze v Celju na novo prijavilo 58 brezposelnih (45 moških in 13 žensk), delo je bilo ponujeno za 22 oseb (14 moških in 8 žensk), posredovanj je bilo izvršenih 8 (za 3 moške in 5 žensk), odpotovalo je 14 oseb (9 moških in 5 žensk), odpadlo je 6 oseb (5 moških in 1 ženska). Dne 20. t. m. je ostalo v evidenci 298 brezposelnih (260 moških in 38 žensk) nasproti 268 (232 moških in 6 žensk) dne 10. t. m. Delo dobijo: po 1 specialist za proizvodnjo ojektivne kisline, specialist za proizvodnjo oksigena, železostvarar, pekar, 2 hišpca, 2 služkinji ter po 1 kuharica, postrežnica in kmečka dekla.

— Miklavžev večer z igro in obdaritvi. Otroci priredi uprava Mestnega gledališča v sredo dne 5. decembra ob 18.30 v gledališču. Okoliški otroški vrtec in Podporno društvo za revne otroke občine Celja-Okolice pa bo priredil v nedeljo 2. decembra ob 15. Miklavžev obdaritev v telovadnici okoliške deške narodne šole.

— Na zadnji svinski sejmi so priprljali 112 prašičev, prodali so jih pa 55. Cene so bile naslednje do 2 mesecev stari: prašiči 60 do 80, 2 do 3 mesece stari 80 do 210, 4 do 5 mesecev stari 210 do 310, 5 do 6 mesecev stari 310 do 400, 7 do 8 mesecev stari 400 do 500, 8 do 10 mesecev stari 500 do 640, 10 do 12 mesecev stari 640 do 920 Din.

— Dve tatvini. V noči od ponedeljka na torek je nekdo ukradel ženi krojača Heleni Majhnovi v Celju z nekoga dvorišča v Prešernovi ulici 300 Din vreden, zeleno pleskan ročni voziček, v nedeljo med 19. in 20. pa je neznan storilec ukradel s kolesa, ki je bilo shranjeno v neki uti na Lavi pri Celju, evidenčno tablico s številko 2-11.901-3.

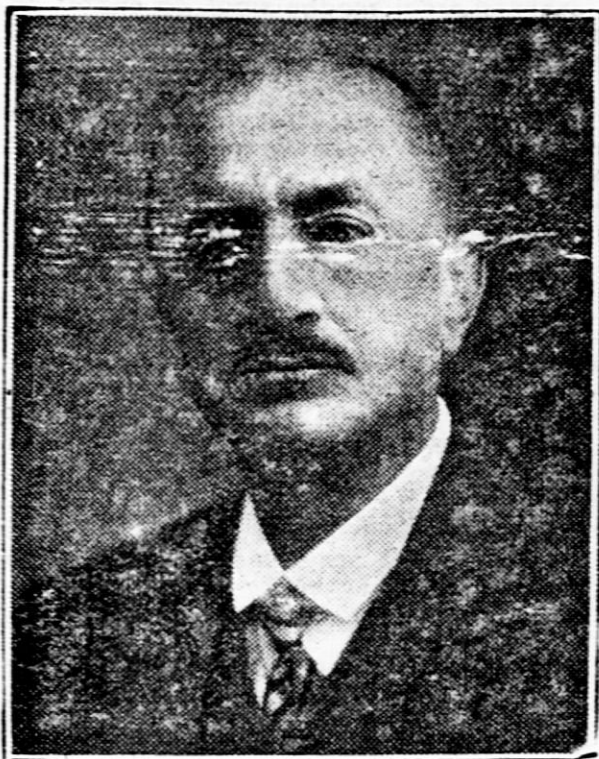
ČUVAJMO JUGOSLAVIJO

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek. — Za upravo in inzeratno delo lista: Oton Christof. — Vse v Ljubljani.

FRAN KAVČIČ

Ljubljana, 24. novembra.

Se včeraj se je živahno udeleževal debate v davčnem odboru mesta Ljubljane in gotovo ni nihče slutil, da bo krepkega moža zvečer iztrgala neizprosna usoda iz naše srede. Prišel je domov in postalo mu je slabo. Domači so morali okrog 21.30 poklicati reševalno postajo na pomoč, toda že med prevozom v bolnico je Fran Kavčič, znani gostilničar na Privozu, v reševalnem avtomobilu izdihnil.

S pokojnim leže v grob markantna osebnost našega gospodarskega življenja. Fran Kavčič je bil rojen 17. avgusta 1873 na Jelencih, njegov oče pa je bil doma iz Selščice. Že od svojega prvega leta je živel Kavčič v Ljubljani, kjer je s uspehom absolviraval Mahrovčovo šolo in bil več let knjižničar na znani Predovičevi trdnici, a pred 36 leti je otvoril lastno gostilno na Rimski cesti v prostorih tedanje gostilne in restavracije »Mrake«. Deset let pozneje si je uredil lastno domačijo in gostilno na prijaznem in solnčnem Privozu, ki je znana slohermu Ljubljancu tako po svoji domačnosti, kakor po solidni in izvrstni postrežbi.

Pokojni g. Fran Kavčič, ki je lani v avgustu praznoval 60-letnico rojstva, je bil eden

naših najodličnejših gospodarskih organizatorjev ter glavni pobornik za pravice in zahteve gostilničarskega stanu. Bil je med onimi, ki so polagali temelje gostilničarski obrti in združnosti ne le v Ljubljani, temveč tudi širom Slovenije. Polnih 25 let je z uspehom vodil kot predsednik in podpredsednik Gostilničarskega združenja. Ponošen »Gostilničarski« dom na Privozu, ki je eden najlepših v državi, je prišel pod streho v glavnem po njegovi zaslugi, a Kavčič je tudi skrbel, da dobimo tehnično in strokovno izveščano hotelirsko in kavarniško osebo ter dal pobudo za ustanovitev gostilničarske šole, ki nam že toliko let daje izvrstne naraščaje. Še mnogo drugih zaslug je imel pokojni za razvoj gostilničarskega stanu in zato je bil v priznanje tega tudi izvoljen za častnega predsednika Gostilničarskih združenj.

Pokojni se je pa udeleževal tudi na drugih poljih, bil je podpredsednik Zveze za tujski promet, član Zbornice za TOI, predsednik Gostilničarske bolniške blaginje, član uprave banke »Slavija«, bivši predsednik Obrtne banke in član njene uprave, a dolga leta je sodeloval tudi v ljubljanskem občinskem svetu, kjer je dal marsikatero iniciativo za razvoj in korist Ljubljane. Svoječasnno je bil tudi podpredsednik OUZD, je pa tudi član Zadruga sodavčarjev in Putnika, nikakor pa ni moglo prezreti njegovega delovanja pri sokolskih društvih.

Fran Kavčič je bil 45 let član Ljubljanskega Sokola in tudi njegovega jezdnega odseka, več let starosta Sokola II in bil je v občinskem odboru, ko se je vršila ljuba borba za sokolski dom na Taboru. Z enako ljubeznijo, kakor jo je posvečal svojemu stanu, je deloval pri sokolskih društvih, bil vedno pobornik in nosilec sokolske ideje ter nudil sokolstvu vedno ne samo moralno, temveč tudi gnetno pomoč, a vsikdar, da nikdar ni vedela levica kaj je dala desnica. Tudi siromaki so našli pri njem vedno razumevanje in podporo.

Pokojni zapušta užalošeno soprogo Pavlo rojeno Mohorčevico ter mladi hčerki Belo in Božo. Zgledno delavnega moža, značajnega in kremenitega narodnjaka ter borca za gostilničarske pravice, dobrotnika Sokola in drugih društev bo vsa naša javnost ohranila v najlepšem spominu. Pogreb blagega pokojnika bo jutri ob 15. izpred hiše žalosti na Privozu 4 na pokopališču k Sv. Križu. Pokojniku blag spomin, bridko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje.

V znamenju

„Svoji k svojim“

Ljubljana, 24. novembra.

Ogromen razvoj smučarstva in zimске alpinistike na splošno zdravstveno korist našega naroda v poslednjih dveh desetletjih, je imel za nujno posledico tudi razvoj domačega smučarske obrti in industrije. Veliko armado najzdravejših sinov in hčera našega naroda, ki išče razvedrila, duševne in telesne hrane v plemenitem in brez dvoma tudi najlepšem sportu, t. j. smučarstvu in zimski alpinistiki, je bilo treba vendar tudi primerno opremiti. Večino te potrebe je v prvih letih razvoja našega smučarstva krilo inozemstvo, danes pa lahko trdimo, da je po zaslugi našega za napredkom stremčega obrtništva, industrije in delavstva ravno obratno. Večino proizvajamo doma.

Veliko zaslugu na tem razveseljivem napredku našega smučarstva in zimске alpinistike ima brez dvoma tudi naša domača trgovina, ki se je, kakor vidimo, dobro zavdala lepega gesla »Svoji k svojim« in je spravila v promet in denar delo pridnih domačih rok, v obojestransko zadovoljstvo. Zadovoljen je domači kupec na eni strani, na drugi pa je zadovoljen trgovec, zadovoljen obrtnik in industrijalec pa tudi naš delavec in kmet. Ne manj je pa zadovoljna tudi država, ker je ostal denar doma, ki je prejšnja leta v težkih milijonskih zneskih romal v inozemstvo.

Zal se pa dobi med nami še vedno dosti nejevernih Tomažev, ki še ne zaupajo v domače blago in živijo v krivi veri, da je inozemski izdelek boljši. Da tudi temu dokaže, da temu ni tako vsaj v smučarski in alpinistični stroki, se je naše domače podjetje Sportna trgovina Alpina v Ljubljani, katerega lastnik je g. Saša Kovač, odločilo, da razvita izdelke svoje lastne, najmodernejše opremljene tvornice sportnih potrebščin na letošnji veliki mednarodni razstavi v Londonu. In uspeh ni izostal, nasprotno, proti pričakovanju je ugoden. Najfinjši izdelki »Alpine« oziroma njene lastne tvornice, so bili na omenjeni razstavi zaradi solidne, tehnične dovršene in nad vse precizne izdelave ter kakovostno odličnega in prvovrstnega materiala odlikovani z diplomom, zlato kolajno in zlatim križem (Grand prix 1934).

Takega odlikovanja na tej mednarodni razstavi je bilo doslej deležno le nekaj svetovno znanih norveških in nemških podjetij. Častni ta mednarodni uspeh jugoslovanskega podjetja nam najlepše dokazuje, da delo naših ljubljanih in poštenih jugoslovanskih oziroma slovenskih rok ni samo enakovredno tujemu inozemskemu, ampak

da ga po kakovosti dola in materijala visoko nadkriljuje in prekaša. Vsak narodno zaveden naš človek bo vesel tega častnega uspeha in priznanja, ki ga je v težki mednarodni konkurenci izvajalo to vrlo domače podjetje.

Zagotovilo, da bo to naše domače podjetje nadaljevalo v dosedanjih smeri, stremčee zadovoljiti svoje odjemalce z robo najboljše kakovosti, imamo v osebi njegovega lastnika g. Saša Kovača, ki sam kot odlični alpinist-plezalec in smučar gotovo dobro pozna vse potrebe in želje, ki jih stavlja razvoj našega mladega smučarstva in zimске alpinistike na proizvajalca zimsko-sportnih potrebščin. Danes je on mojster slovenske oziroma jugoslovanske sportne industrije in trgovine. Njegovo podjetje slovi po svoji solidnosti in kulantnosti sirom naše ožje in širše domovine, on sam pa po iskrenosti, odkritem značaju, ki ne pozna sebičnosti, in ga je zgolj utelesena uspešnost. Svoje podjetje (trgovina na Tyrševi cesti 7), tvornica pa na Celovški cesti 74) vodi od uspeha do uspeha in tako kot tih, skromni delavec pomaga s tem — da skuša kot tvorniški proizvajalec, kot strokovnjak alpinist-smučar, izpopolniti smučarsko in zimsko sportno opremo ter kriti del domače potrebe po njej — graditi zdrave temelje razveseljivemu razvoju in napredku našega mladega smučarskega in alpinističnega pokreta.

Najlepše bomo čestitali k znamenitemu mednarodnemu odlikovanju in podpori to naše domače podjetje v njegovem idealnem stremljenju, ako se bomo vsi, posebno pa je omenjeni nejeverni Tomaži, v bodoče držali lepega našega gesla »Svoji k svojim«.

Kos Ivan, delegat.

Žalni koncert

Ljubljana, 24. novembra.

Hubadova župa Južnoslovenskega pevaškega saveza je naslednica bivše naše Zveze slovenskih pevskih društev, ki jo je osnoval in dolgo vrsto let vodil zaslužni pevec oče Matej Hubad in zato tudi nosi organizacija upravičeno njegovo ime. Po prevratu so pevski društva začela razvijati izredno delavnost, saj so pevcem in pevskim arca drhtela od veselja nad pridobljeno svobodo v novi domovini. Dočim so pred vojno z malimi izjemami gojili le omeneno glasbo, so po vojni društva začela stremeti po umetniško vrednih koncertnih nastopih. Kronika Zveze slovenskih pevskih društev in Hubadove župe JPS je leto za leto beležila viden napredok posameznih svojih članov v resem koncertnem smislu. Vsako društvo zase je spričo idealizma in požrtvovalnosti svojih pevovodij, pevcov in pevke znatno doprineslo k podvižu naše zborovske pevske umetnosti. In ni bilo baš naključje, da se je centralna državna organizacija JPS proklamirala baš v Ljubljani. Hubadovi župi JPS načeluje s njemu lastno vno in iskanjem zanimanja njen starešina dr. Anton Švigelj skupne nastope pa je do zadnjega časa vodil župni pevovodja g. Zorko Prelovčec. Organizacija je vsakoletnih koncertnih povodov svojih skupščin pokazala, da živi razbujeno življenje. Pa tudi pri priložnostnih nastopih je ponovno pokazala, da se zaveda svoje dolžnosti. Impozantna sta bila nastopa Ljubljanskih moških zborov povodov spominskih svečanosti za blagopojniškim viteškim kraljem Ujedinjenjem Aleksandrom I. pred nunsko cerkvijo in pred magistratom.

In prav nič ni čudno, da se je odločila Hubadova župa prirediti še žalni koncert v spomin pokojnega kralja, ki je bil zaščitnik vse državne organizacije JPS. Koncert se je vršil snoti v lepo zasedeni frančiškanski cerkvi. Orgeleške točke in spremljevanje solističnih točk je izvedel g. p. Fran Ačko. V Brosigovih skladbah: Predigri ki peem V žalostno op. 12 št. 2, Preludij op. 12 št. 4 in Postludij op. 11 št. 5 se je izkazal rutiniranega igralca, glazbi v registriranju, Basist g. Friso Lupša

je učinkovito in resnobno zapel Stanko Premrljev apov »Roki meč, baritonist g. Cveto Švigelj je s svojim sonornim baritonom sodeloval z Rahmaninovim »Go-spod je vstajal in Markovim »Ave Mariac«. Vsežestno umerjeno je oba solista na orglah spremljal g. p. Fr. Ačko. Največji del oporoda so pa absolvirali združeni moški zbori pod vodstvom II. župnega pevovodje g. F. Venturinijsa. Peši so s sedem žalnimi spevov neznanega skladatelja. Priznati je treba, da so bile pesmi dobro naštrufane in da so učinkovito zvenele. Tembolj ker so bili v zboru zastopani pevci in pevke vseh ljubljanskih pevskih zborov, ki jih je pa težko združiti kar se tiče izvajanja v enotno harmonično celoto. Koncem koncerta je prišla na vrsto še nova skladba g. Zorka Prelovčeca »Ave Mariac« v kateri je v sopranskem solu pokazala konservatorijska g. Tinka Dolencova svoji mehak, lep glas, ki ob nadaljnjem pridnem študiju obeta mnogo. Skladno se je pevki in orglam v zadnjem koncu skladbe pridružil številni mešani zbor pred oltarjem. Skladba je napravila na občinstvo zelo ugoden vtis.

Nadse častno so naši pevski zbori s tem koncertom počastili spomin blagopojnega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. Mestno občino sta na koncertu zastopala g. podžupan prof. Jaro in dr. Brilei ter zastopali komandanta divizije g. podpučnik Maras, občinstva bi bilo pa lahko mnogo več.

Tenorist Gostič na novinarskem koncertu

Ljubljana, 24. novembra.

»Ne pišite preveč,« je skoraj protestiral v svoji skromnosti, ko sem ga obiskal na njegovem domu v hiši, ki je postala zadnje čase zbirališče bohemov. Gostič pravi, da jih je polna hiša in kar prijetno je poslušati, kako si konkurirajo po trije klavirji v enem nadstropju. Tudi Gostič ga ima. Pred petimi tedni ga je dobil in zdaj je vedno tako zatopjen v breknjanje, da je treba precej odločno potrkati na njegova vrata, če hočete, da vam odpre.

O njegovi karijeri ne bomo pisali. Kako je prišel k operi, kjer je postal eden njenih stebrov in ljubljenc občinstva, tudi veste. Povemo samo, da je v petih letih, odkar nastopa kot solist, naštrfiral 48 opernih in operetnih partij in vlog, nastopil je pa 400-krat, torej povprečno 90-krat vsako sezono. Same soprojane številke, ki pa zgornjo pričajo, kako ogromno delo je zmozel v tem kratkem času.

— Vaše največje in najbolj dovršene vloge?

— »Bohem«, »Manon«, »Hoffmannove pripovedke«, »Luiza« in sploh kar je lirskega repertoarja.

— Vaše želje?

— Da me ne bi več vpregali v opereto, saj veste, kako je, če ima človek 90 kilogramov...

— Kaj študirate zdaj?

— Vlogo Franciska de Riminija v operi »Paolo«, ki jo je komponiral in ugledil Riccardo Zandonai.

G. Jože Gostič nastopi na novinarskem koncertu s tremi umetniški narodnimi pesmimi, in sicer: »Dekle v vrtu zelenem stoje«, »Rasti mi, rasti trava zelena« in »Če so tiste stezice«.

Najvažnejša je ugotovitev, da konjunktorno naraščanje tekstilne industrije že polenjuje. Letni prirast te industrije je znašal letos: v juniju +27,25, v juliju +25,46, v avgustu +23,48, v septembru +22,53, v oktobru +19,79.

Pozdraviti moramo, da predvsem javna dela (to je gradnja železnice, cest in vodnih zgradb, kemična industrija, tujski promet (to so gostilne, kavarne in prenočišča) in poleg tega več drugih industrijskih panog že več mesecev izkazuje pozitiven letni diferencijal. Letni padec nekaj nad 100 delavcev opažamo samo pri dveh industrijah, in sicer predelovanje lesa in predelovanje kože (čevljarji); sezonski prirast znaša +143. Obratno je pa začelo stavbarstvo radi vremenskih razmer nazadovati. Gradnje nad zemljo so padle od septembra do oktobra za —389 oseb; industrija kamenja in zemlje pa za —387 oseb. Radi odhoda letoviščarjev izkazujejo gostilne, kavarne in prenočišča sezonski padec —255 oseb.

NE ZAMUDITE!!!

JUTRI PREMIERA
ZA JUGOSLAVIJO!!!

Razkošna in vesela komedija, v kateri nastopata LEO SLEZAK in DORIS KREYSLER

Bombe smeha, petje, veselje in sport. — Razkošni naravni posnetek iz Zuga-splize. Zimski sport.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

Rezervirajte vstopnice!

Morilec krošnjarja
Hacina prijet

Morilec je Viktor Juhant, ki je svoj zločin že priznal

Maribor, 24. novembra.

Poročali smo v torko o strašnem zločinu, ki je bil izvršen v obmejni vasi Sv. Kungoti in katerega žrtev je postal mlad krošnjar, Zaman je bilo prvi dni po umoru vse prizadevanje naših varnostnih oblasti, da ugotove, kdo je nesrečna žrtev zločina na Celcerjevem skednju v Gradišču pri Zgor. Kungoti. K ugotovitvi identitete umorjenca je pa mnogo pripomoglo kratko poročilo o zverinskem umoru v četrtkovni številki »Jutrac«, namreč da sta krošnjarja govorila gorenjsko narečje in da se je morilec izrazil, da je doma iz Miake pri Kamniku. Na podlagi tega poročila so se začeli za zločin zanimati tudi orožniki v Komendi in kmalu je bilo ugotovljeno, da je umorjenec 24letni ščetkar Stanko Hacin iz Miake pri Komendi.

Ko so se včeraj jutraj orožniki ogledali pri Hacinovih, so izvedeli, da je njihov sin Stanko že tri mesece na potovanju in da prodaja ščetke. Domači so vedeli samo to, da je bil zadnje čase nekje na Štajerskem v okolici Maribora. Hacinovi so izročili orožnikom tudi Stankovo sliko, ki so jo poslali orožniki v Zgornjo Kungoto in tako s točno dognali, da je žrtev umora res ščetkar Stanko Hacin.

Vest o zverinskem umoru je grozno pretresla starše, ki žive v nepopisni bedi in pomanjkanju. Oče je bolehen že več let in se preživlja samo s tem, kar zasluži s izdelovanjem ščetk in čopčev. Hacinova sta imela 14 otrok, od katerih jih število samo osem, devet je bil nesrečni Stanko. Šest jih je doma, dve hčerki sta poročeni nekje v Zagrebu.

Da bi se zadnjič poslovila od svojega sina, je odpotovala Hacinova mati na dolgo pot v Zgornjo Sv. Kungoto. Pri nekaterih ljubljanskih trdnjavah je zbrala denar za dolgo vožnjo, sicer se je pa odpravila na pot siromsko obločena in brez vseh sredstev. V vlaknu je solniti oči in thte pripovedovala potnikom, da so ji umrl otrok. Še nikoli ni bila tako daleč od doma, denarja za povratek, je namenjena peš domov od Sv. Kungote v Miako. Že.

MEINL KAVA

je vedno sveža in priznana najboljša, podružnica v Ljubljani

Šelenburgova ulica šte. 3

JULIO MEINL, uvoz kave

Žalni koncert

šmarskega »Zvona«

Šmarčno pri Litiži, 23. novembra.

Šmarski »Zvon« goji nacionalno zavest že iz onih časov, ko ga je ustanovljal pevovodja in skladatelj Ivan Bartl, takratni šmarski nadučitelj. Dokaz svojega patriotizma in neutrudne pripravnosti pa so doprineš »Zvona«, spet v nedeljo zvečer, ko so priredili žalni koncert v počastitev spomina blagopojnega viteškega kralja Aleksandra Ujedinitelja.

Ob 19 je bila dvorana v Sokolskem domu nabito polna, prišli so gostje iz vse šmarske okolice, zelo veliko je bilo Litižanov. Dvorana, posebno pročelje je bilo pijetnetni prireditvi primerno okrašeno.

Moški zbor je zapel za uvod E. Adamiča »Oče naš«, nato pa je v prisrčnih besedah povlical rajnega kralja mučenika g. Kolšek Marijan. G. Remec je recitiral pesnitev »Mrtvi kralj«. Ves trud in pozornost pa je vložil zbor v žalostinko »Blagor duši plemeniti«, ki je bila to pot prvič izvajana. Uglasbil jo je »Zvona« pevovodja nadučitelj g. Maks Kovačič, ki je pokazal tudi s to skladbo, da stopa za svojimi zasluznimi predniki, saj so bili dozdaj domači vsi šmarski nadučitelji tudi podjetni »Zvonovi« pevovodje in pomembni skladatelji. Priprčani smo, da bo prišla Kovačičeva najnovejša žalostinka krožiti po naših podeželskih zborih, ki pogrešajo novih, svežih skladb nagrobne literature. Moški zbor je zapel še Adamičev: Čuj nas zemlja. Program sta spopolnila tudi dva solopeva. Gospa Novakova Anica je nastopila s Krekovom: »Iz vseh grobov ta večnost«, g. Hauptmann Ciril pa Vilharjevo: »Cvetje na grobu«. Z državno himno »Bože pravde« je bila iskrena prireditev zaključena.

Kdor razume težko krizo, ki duši naše podeželje, da pevstva in druge kulturne društva komaj še životrajno, bo priznal vrlim šmarčanom globoko ljubezen do petja, da so v kratkem času pripravili tako lep pro-

Veselite se
življenja

nica je v velikih skrbih tudi za vozilek, na katerem je sin prevajal svojo bomo robo od kraja v kraj. Če bo dobila vozilek, se bo kar s cizo odpravila na dolgo pot.

Zenica je prispela v Maribor davi s prvim jutranjim vlakom in je takoj odšla peš na grob umorjenega sina. Iz Ljubljane se je odpravila snoti in je prenočevala v Zidanem mostu, ponoči je pa nadaljevala vožnjo.

Morilec prijet v Ljubljani

Ljubljana, 24. novembra.

Viktor Juhant je bil nedavno v Kozarjah, kjer je pri posestniku Janezu Trobcu cepil nekaj dni drva. Njegova zločinska nramu pa ni dala miru. Čeprav je komaj 17. septembra zapustil kazalnico, kjer je zaradi tatvine presedel dve leti, je začel pri Trobcu oprezati, kje bi kaj smuknil. Res se mu je posrečilo, da je ukradel obleko in izginil. Trobec je tatvino prijavil orožnikom in je Juhanta točno opisal.

Juhant jo je mahnil v Ljubljano, kjer ga je na cesti stražnik spoznal po opisu in so ga včeraj aretirali. Privedel ga je na policijo, kjer so ga zaslišali. Juhant je vse tajil. Medtem se je pojavil tudi sum, da utegno aretirani biti tudi morilec mladega krošnjarja v Gradišču pri Zgornji sv. Kungoti, o čemer smo že včeraj poročali. Osebnosti morilca, ki je neznanokam izginil, se je popolnoma strinjal z Juhantovim. Juhant si je sicer medtem kupil novo sivo čepico, sicer pa je bil oblečen prav tako, kakor na dan umora. Ko so ga na policiji pobarali tudi o tem, je zločinec vztrpetal. Nekaj časa je še tajil, nato pa se je vdal v svojo usodo in je priznal ne samo tatvino obleke pri Trobcu,

temveč tudi umor v Gradišču. Izjavil je, da je mlademu krošnjarju odvzel ves denar, ki ga je imel pri sebi, skupno 150 din. Denar je med tem zapravljal in so našli pri njem le še en dinar. Morilec Viktor Juhant je star 32 let, izgleda za mnogo starejši. V obraz je močno upadel in se mu po kolobarjih pod očmi pozna, da je neprepan. Rojen je bil v Mlaki pri Kamniku.

gram. Vsa naša okolica priznava trud in lepe uspehe »Zvona« in njih požrtvovalnega pevovodje-skladatelja. Za lepo nacionalno in patriotsko gesto, ker so priredili nedeljski koncert brez vsake vstopnine in so s tem dali priliko tudi siromskim kmečkim ljudem, da so prisostvovali aktu udenosti in počaščenja do rajnega kralja Aleksandra, pa zaslužijo šmarski pevci še posebej toplo zahvalo.

Mimogrede omenimo še, da naj bi naši merodajni činitelji podprli vrle »Zvona« s tem, da jim poklonijo boljši klavir. Zlasti pri spremljavanju solo- pevcev kaže sedanjí vse svoje hibe. Ko bi se kdaj plačevala dobra volja »Zvona«, bi morali dobiti najdovršenejši klavir, kar jih poznamo.

Vredni so takega in zaslužijo ga pošteno!

Nov glavni kolodvor

Ljubljana, 24. novembra.

Ze nekaj dni praznuje znana trgovska hiša Ant. Krisper stoletni jubilej, odkar nosi to ime, a šele danes smo lahko prišli do izloženih oken, ker je pred njimi ves čas toliko ljudi, da si izlozbo nismo mogli ogledati prej. Povsod zlate številke »100«, ki pa spominjajo le na stoletnico imena Ant. Krisper, saj je trgovina stara blizu že 200 let, krase dolgo vrsto izlozbo, ki tako privlači množice, da ni mogoče blizu. Ono veliko izlozbeno okno v Stritarjevi ulici nam menda predloča, kako bo v naših krajih, ko bo končno stekla nova železnica k morju.

Ogromen nov kolodvor je poln gostov in vlak drvi po dolinah ter skozi predore in planine ter srečuje nešteto naglih avtomobilov, vendar pa gre vse brez nesreče. S kolodvorja je mogočen razgled na planine, kjer ob smučarski koči, ki pa še daleč ni tako lepa, kakor bo »Polzevo« pri Sv. Duhu, kar mrgoli živih smučarjev, na strmeh vrhuncu se pa najprejrednejši plezalci spenjajo po vrveh navzgor. S tega ostrega vrha vodi čez dolino na drug vrh ogromen železen viadukt, ki čezenj prevaža naša junaška artilerija svoje najnovejše topove, a tudi kavalerija jaha čezenj, bog ve kam. Pod mostom leži mirta naša vas, ki se je na trav: nikih ob njem razbila krvoločna bitka z Indijanci. Idealna je ta naša dežela, ko je v ravninah in po dolinah vse lepo zeleno, kmalu za vasio je pa spet še drug najlepši smučarski svet, kjer nad vse komični smučarji delajo najneverjetnejše vaje in razkazujejo svojo umetnost in nerodnost. Vse se giblje, miga, smuča, vozi, jaha in drvi, da občudovalci mežikajo, ker jim drvenje in vrvenje na smučskih terenih, na železnica, cestah in mostovih jemlje vid. Kar ne morejo proč, vendar pa prav pazljivo čitajo tudi napise, da je na vse cene po 10% popusta, nato si pa ogledajo še tudi druge izložbe, polne praktičnih in tudi lepih stvari za najskromnejše možniške seveda pa tudi za izbirčno bogato gospodo.

Ljubezniv mož.

— Zakaj pa delaš vedno tako kise obraz, kadar si zavezuješ kravato? — vpraša žena moža.

— Zato, ker se vedno spomnim, kako sem si tudi tebe nekoč navezal na vrat.

Danes premiera!!

VESELA FILMSKA OPERETA!

Zamenjana nevesta

Sijajne popevke, opojna muzika, duhoviti dvotipi, smeh in zabava

v glavn. vlogi ženski Charlie Chaplin, temperamentna in nadvse priljubljena

ANNY ONDRA

Sodelujejo: Adolf Wohlbrück, Fritz Odemar — Režija: Karl Lamm — Godba: Leo Leux

Kot dopolnilo: nova Miki miška in nov Paramountov tednik

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

Danes ob 4., 7.15 in 9.15 zvečer

DNEVNE VESTI

— Kdo je dolžan izdajati račune? Na vprašanje neke zbornice ali so zdravniki, veterinarji, odvorniki itd. za svoje usluge bolnikom in klientom dolžni izdajati račune, je bilo izdano naslednje pojasnilo: »Ker predstavlja tar. br. 34 takšne tarife i po svojem smislu i po izrazih v svojem besedilu »terjatev«, »obvestilo«, »poraba«, »blago«, materialno stvar, materialni predmet, se ta dolžba ne nanaša na uslugo. Če pa gre pri tem poleg nasvetov in uslug še za materialno stvar, za materialni predmet, je treba plačati to tako, v kolikor se nanaša na dotični predmet. Zdravnikom, veterinarjem, odvornikom itd. za usluge in nasvete pacientom in klientom torej ni treba izdajati računov, pač pa mora kipek za prodajo kiparskega dela, slikar za prodajo slike, zoboteknik za prodajo ali napravo umetnih zob izdati račun, ker gre tu za materialni predmet.

— »Savremena opština« je tudi v Sloveniji znana revija za komunalna vprašanja, ki jo v Beogradu izdaja dr. Miloš Stojadinović, znani komunalni politik in eden glavnih borec za avtonomne pravice naših mestnih občin in za ohranitev sedanjega položaja mestnih uslužbencev. Tega poštvalnega poslanca so zadnjič organizacije mestnih uslužbencev izvolile za častnega člana in mu je posebna deputacija z magistratnim direktorjem g. Jandigom izročila krasno diplomu. Odlikovanec je bil prijetno presenečen ter je samo za gotavljal, da ostanemo še nadalje nerazglašeni prijatelji. Kot rečeno, je tudi v Sloveniji več naših občin naročilo njegovo odlično strokovno revijo, ki odgovarja tudi na vsa vprašanja uradovanja, vendar so pa občine list pozabile plačati in ga tudi že dolgujejo po tri leta. Ko jih je izdajatelj obzorno opozoril na dolžnost, so pa list enostavno vrnil, česar gotovo ni zaslužil ta najodličnejši borec za pravice naših občin.

Pri ishlisu sledi na kozarec naravne »Franz Josefov« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki-strokovnjaki pripomnijo, da učinkuje »Franz Josefov« voda sigurno in uspešno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki, ter pri krčnih žilah, hemeroidih, oboleni prostati in mehurnem katarju. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Vsem društvom ZKD, Ljubljana. ZKD sporoča vsem članjem družstva, da ima še nekaj raznih knjig za razdeliti (brezplačno) za njihove knjižnice. Vsa društva, ki bi hotela dobiti knjige, naj pošljejo svojega odposlanca čim prej s košaro ali s čim silnim in zaveznim poboštilom, da si izbere v pisarni ZKD, Kongresni trg 1.11. primerne knjige, dokler še traja zaloga.

— Odprte planinske koč SPD, Dom v Kamniški Bistrici je krasna enodnevna izletna točka. Jutri v nedeljo je otvoritev nove vožnje ceste. Koča na Veliki Planini vabi v vsaj svoji krasoti. Dom na Krivcu nudi posetnikom krasen razgled. Po stožanki Sv. Janez in Zlatorog pri Boh. jezuru nudita potreben nedeljski odpoitek. Valzatorjeva koča je stalno oskrbovana. Tomazina koča na Sveti gori je dostopna v enem dnevu ter je krasen izprehod. Planinski Dom na Mirni gori je stalno oskrbovan. V Logarski dolini je planinski dom stalno odprt. Dom na Mrzlici vabi izletnike. Močirska koča je stalno oskrbovana.

— Manifestacija žen za mir. 11. novembra je mednarodna dan mira. Iz vseh poročil, ki so prišla iz tujine, posnemamo, da so se ob letošnjem praznovanju tega dne narodni posebno globoko zamislili, saj vojna hidra ni še nikdar tako grozeče pretihla z uničenjem. Tudi naše žensko praznuje vsako leto ta dan. Ker je pa letošnje slovesno praznovanje zaradi žalovanja moralo odpasti, je sklenila Jugoslov. ženska zveza, sekcijska za dravsko banovino, da priredi mirovno manifestacijo v sredo dne 28. novembra en četrt na sedem v dvorani Delavske zbornice. Zveza vabi k udeležbi in sodelovanju tudi druge organizacije in društva, ki niso članjena v zvezi, da vse žene enodušno pokažemo skupno težnjo po miru.

KRALJA VALČKA

Valček, smeh, zabava in petje. Boj med Lannerjem in Straussom za najboljši valček. V glavni vlogi: Renate Müller in Willy Fritsch

ZVOČNI KINO IDEAL

Danes ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer

Jutri ob 3., 5., 7. in 9.15 uri zvečer

— Združenje trgovcev za srez Ljubljana-okolica in Ljubljani sklicuje za v torek dne 27. novembra t. l. ob 9. uri dopol. dne v Trgovskem domu, Gregorčičeva ulica, širše seje uprave. Na seji se bo razpravljalo o najvažnejših in nujnih gospodarskih vprašanjih, zlasti v davčnem, pa se zato tem potom vabijo vsi člani ljubljanske okolice, da se po možnosti udeležijo te seje. Uprava združenja trgovcev, spora, predsednik.

— Skupščina skavtov. Redna letna skupščina Zveze skavtov bo 2. decembra v Zagrebu. Skupščina se prične ob 9.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 95 z dne 24. t. m. objavlja uvodni zakon za zakon o sodnem nepravdnem postopku, pojasnilo o takšnih za gradbeno dela preko pogodbenega obsega ali pod njim, popravek v uredbi o zaščiti kmetov, razglas o prenosu sedeža komisije za likvidacijo agrarne reforme iz Maribora v Ljubljano in razne objave iz »Službenih Novin«.

— Vredil naftne v Bojni. Poročali smo že, da so odkrili v okolici Tuzle vredne naftne in da je uprava državnih monopolov odobrila 100 milijonov Din kredita, da bodo začeli pridobivati nafto. Postavljena sta že dva po 40 m visoka stolpa in zemljo so že začeli vrtati. Tuzla postane kmalu industrijski kraj.

KAVERNA ODEON

odprta od 10 do 5. ure zjutraj. Dnevno koncert. Program: Artisti. Cene kavarniške

— »Kmetijsko berilo I. dela, katero je izdalo »Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino« in uredil naš znani strokovnjak Josip Strelejš, se dobi pri tajništvo društva (Martelanc Karol, sresko načelstvo Kranj) in stane komad 10 Din. Poština posebej knjige gre za. lo v promet in bo kmalu na voljo. Kdor si jo misli nabaviti, naj to takoj stori, dokler traja še zaloga. Knjigo priporočajo strokovnjaki vsem, posebno pa učiteljem.

— Predsednik vseh občin opozarja Odbor za postavitev spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, da je rok za odgovor na zahtjo poslan okrožnico (23. t. m.) podaljšani do 29. t. m. do polnoči in prosil do takrat zanesljivo odgovora.

— Zavarovanje sadnih dreves pred zajcem in mrazom je eno najtežjih vprašanj, ker so uspešni pripomočki navadno predragi. Edino puška je res učinkovita proti najhujšemu in najhujšemu škodljivcu sadnega grejva, vendar pa puško lovski zakon nikakor ne mara izročiti oškodovanemu kmetu. Ubogi sadjar si pač mora pomagati z drugimi sredstvi in prav veseli smo, da našim čitateljem na delu lahko sporočimo nasvet, ki ga je Fr. Golmajer z Rove pred kratkim objavil v »Sadjarju in vrtnarju«. Že večkratna žrtev zajca je bil naš svetovalec, končno je pa prišel ovičati drevesca s pripravljeno lepenco, ki jo izdeluje naša domača Bonadava papirnica. Karton enostavno prerežemo na dvoje in ovijemo okrog drevesca ter ga pritrdimo z žico ali vrvi, a prihodnje leto kartonski tuljček že sam stoji. Spomladaj zavijte sjet snamemo in shranimo, na jesen ga pa spet damo okrog drevesca, saj je poraben več let. G. Golmajer upa, da bo tako tuljček rabiti gotovo 10 let, obenem pa želi, da bi se dolžna kartona povečala od 1 m vsaj na 1,20 m. Informirali smo se o tej zadevi pri tovarni in izvedeli, da je že izpolnila željo in se že dobi karton v merah 43 krat 160 cm in 35 krat 160 cm, kar popolnoma odzvarja željam strokovnjakov. Ker je tudi cena za ta trpežni pripomoček skrajno nizka, bodo naši sadjarji gotovo poslušali nasvet G. Golmajerja, saj zajci po drevesnicah in vrtovih vsako leto napravijo naši banovini tudi do 30 milijonov škodo.

— Predavanje o gnojenju vinogradov. V nedeljo 2. decembra priredi banovinska kmetijska šola na Grmu ob 9 uri strokovno predavanje. Predaval bo ravnatelj inž. Zupančič o gnojenju vinogradov. Vinogradniki vabljani!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stanovito, pretežno jasno in hladno vreme. Včeraj je deževalo samo v Skopiju. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 11, v Mariboru 10, v Ljubljani 7,6, v Skopju 7, v Beogradu 6, v Rogoški Slatini 4, v Sarajevu 3. Davi je kazal barometer v Ljubljani 773,5, temperatura je znašala —1,8.

iz Ljubljane

— Danes teden se bo Ljubljana zbrala na novinarskem koncertu v veliki unonski dvorani, da dostojno praznuje naš največji narodni praznik 1. decembra, obenem pa da se zmoja pokloni manom kralja mučenika. Letošnji novinarski koncert bo obenem prisrčna počastitev spomina blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Svoje novinarskega koncerta bo letos še posebno bogat in pester. Objavljamo ga prihodnji teden, ko pridejo v predprodajo vstopnice.

— Iz Počastitev spomina žrtvam avstrijske soldateske. Jutri bo na vojaškem strelišču na Dolenjski cesti (Suhi bajej) slavnostno odkritje spominske plošče, vzidane v počastitev spomina tam pokopanih žrtav avstrijske soldateske. Molitve bo opravil župnik g. Janko Barle. Šentjakobski pevski zbor pa zapoje žalostinke. Govorila bosta v imenu odbora g. Karel Kalin, v imenu Narodne odbrane pa g. Matko Bradič. Sodeloval bo tudi oddelek vojakov z vojaško godbo. Nacionalno občinstvo vabimo, da izkaže čast žrtvam, padlim za našo svobodo. Žalna svečanost je bila napovedana za 15. uro, ker bo pa ob tej uri pogreb predsednika Zveze gostilničarjev g. Frana Kavčiča, bo svečanost na Suhem bajeju ob 11. dopoldne.

— Iz Zamenjana nevesta. Ze samo ime tega filma nam obeta dosti smeha, a za najprejšeje razposajenost nam jamči sivozobna Anny Ondra, ki igra kar obe glavni vlogi. Kako je to mogoče, vedo samo filmski strokovnjaki, da se Anny Ondra na platnu prepira in celo pretepa s svojo partnerico, torej s samo seboj! Taka filmskega trika doseje sploh še nismo videli. Vsebinska: uboga in preprosta punčka mora zamenjati bogato, domišljavo in nad vse sitno, a njej popolnoma podobno lepotic, ki je zaradi svojih kapric obsojena v zapor, končno jo pa zamenja tudi kot kraljica zime in osvoji vsa srca, predvsem pa seveda srce ženina bogate neveste. V filmu smo razen čudovite, vedno poskočne igre krasne Ondre še posebno občudovali tudi velik razkošen balet, ki nam z zapeljivimi plesalkami slika vse čare zime. Film je ves čas tako vesel, da se je snodi razlegel glasen smeh po kinu Matic, obenem je pa film tudi pravi slavojev ženski lepoti in graciji. Ker je najbrž samo še drevi na programu, bi bilo res škoda, če bi ga zamutili. Razen filma imamo pa pri vseh predstavah tudi nad vse humoron in komičen film na način Miki-miške, kakršnega nismo videli že dolgo.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V ŠISKI. — Telefon 33-87

Elegantne pustolovščine lepe Brigitte Helm v filmu

Grofica Monte Christo

Solgralca: Rudolf Forster in Gustav Gründgens. Za smeh in zabavo skrbita Lucie English in Theo Lingner. Predstave: v soboto ob 7. in 9., v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob 7. in 9. uri zvečer

V dopolnilo nov Paramountov zvočni tednik.

Pride! »Pesem z neba« Jan Klepura!

— Iz Zimske perile. damsko in moško, moderne pletenine in bluze, kupite najugodnejše pri tvrdki Miloš Karničnik. Stari trg št. 8.

— Iz Umrlj so v Ljubljani od 16. do 23. t. m. Suhadolnik Janez, 81 let, hišar, V. dovdanska cesta 9. Kopač Marija roj. Lenarčič, 76 let, žena posestnika, Celovška cesta 14. Javornik Stanislav, 23 let, pešad. podpor., Gradšče 17. Erzlin Josipina roj. Gorenc, 84 let, zasebnica, Zrinskijskega cesta 8. — V ljubljanski bolnici so umrli: Šker Vida, 8 mesecev, hči predlegelna fin. kontrole, Planina 25. Pančur Frančiška, 25 let, žena voznika električne železnice, Dravlje 135. Fakin Ivan, 19 let, delavec, Litija 55. Nered Ana, 3 leta, hči mesar. mojstra, Domobranska cesta 23. Šket Sonja, 8 mesecev, hči predlegelna fin. kontrole, Planina 25. Habič Joško, 11 let, sin ortoped. mizarja, Lipičeva ulica 2. Zagar Ivan, 26 let, predlegelna fin. kontr. Gosposka ulica 3. Debeljak Marija, 62 let, prodajalka, Holzapfova ulica 7. Pipan Marija roj. Debeljak, 41 let, žena deljarskega pomočnika, Strahinjo 50, občina Naklo. Avsec Anton, 2 leti, Pšata 40, obč. Dol pri Ljubljani. Oselj Jožef, 78 let, obč. ubogi, Koroska Bela. Verrega Franc, 60 let, posestnik, Planina 52.

— Iz Predavanje SPD. Predavanje dr. H. Tume o italijanskem delu Juljskih alp bo v torek 27. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Predavatelj je temeljit poznavalec Juljske krajine, je večine gora, o katerih bo govoril, potovalo prehodil in preplezal. Vstopnice se že dobe v predprodaji v pisarni Slovenskega planinskega društva v palači Viktorija na Aleksandrovi cesti, vboj iz pasaze, med uradnimi urami. Za dne 6. t. m. kupljene vstopnice veljajo za to predavanje. Vabimo planince in ljubitelje prirode, da se gotovo udeležijo te zanimive prireditve.

Trajno kodranje zelo poceni!

Cenjene dame in gospode obveščam, da sem GLOBOKO ZNIZAL cene za trajno kodranje, in sicer najvišja cena Din 60.—. Moj salon je odprt tudi ob nedeljah.

FRANJO MAUSER, brivec v kopališču OUZD 66/T

— Iz Združenje trgovcev v Ljubljani poziva cenjene trgovce, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba blagopokojnega g. Frana Kavčiča, bivšega predsednika gostilničarske zadrge in dolgoletnega člana davčnega odbora. Predsedstvo.

— Iz Zveza gostilničarskih podjetij v Ljubljani poziva vse svoje članstvo, da se polnoštevilno udeležijo pogreba blagopokojnega bivšega predsednika Zveze Frana Kavčiča in mu tako na zadnji poti izkaže poslednjo čast.

— Iz ČETNIKI! Jutri v nedeljo ob 11. bo odkritje spomenika žrtvam avstrijske vojske justice na Suhem bajeju. Po zivamo Vas, da se te žalne svečanosti brezopojno udeležite Uprava.

— Iz Sokol i Ljubljana - Tabor poziva članstvo, da se udeležijo pogreba umrlega društvenega člana brata Frana Kavčiča, ki bo jutri ob 16. uri iz hiše žalosti, Privoz 4. Deputacija članov v krsto, ostali v civilu z znakom.

— Iz ZKD. Danes ob 14.15 in jutri ob 11. dopoldne Greta Garbo v svojem sijajnem veselem »Mata Mary«.

— Iz Društvo »Soča-matica« v Ljubljani, popularna ljudska univerza, ki si je v teku 14 let pridobila mnogo prijateljev in poslušalcev na rednih sobotnih predavanjih, bo otvorila drevi 21. t. m. ob 20.30 v salonu »Pri levu« 15. sezono. Ta večer predava znani ruski učejak univ. prof. dr. Eugen Spletorski o »Krizi liberalizma«, pojem istega in njegova vez z individualnim socialnim optimizmom, nadalje bo izvajal o pravem in političnem in ekonomskem liberalizmu. Uspeh istega v 19. veku in njegovo padanje v 20. veku in slejnjih dobre in slabe strani liberalizma in njegova bodočnost. Vabljani so na to zanimivo predavanje vsi Sočani in prijatelji. Vstop vsem prost!

— Iz Matinskega odseka Sokola i. Tabor vabi vse starše dece in narščarja in ostalo članstvo na roditeljski večer, ki bo drevi

v mali dvorani na Taboru točno ob 20. Govoril bodo: dr. Peestotnik Pavel o pomenu vzgoje dece in narščarja v sokolski telovadnici, dr. Blumauer Robert o spoznavanju akutnih obolenj pri otrocih in vodniki posameznih oddelkov o delu in uspehih v telovadnici. Sledili bodo razgovori želje staršev, želje vodnikov in drugo. Ker so taki večeri velike važnosti za pravilno vzgojo mladine v telovadnici, naj se članstvo tega večera v čim večjem številu udeleži. Zdravo.

— Iz Sokolsko društvo Ljubljana IV. vabi vse članstvo k predavanju »O sokolski ideologiji«, ki se bo vršilo danes 24. t. m. ob pol 20. v telovadnici šole na Prulah. Udeležba je strogo obvezna za vse pripadnike društva. Zdravo! Uprava.

— Iz Lep dvored bo na Vilharjevi cesti. Zdej sode topole v zgornjem delu ceste, kjer so jo zgradili šele letos, sicer je pa dvored na Vilharjevi cesti že dve leti. Čim bo urejena vsa okolica nove ceste, kot je n. pr. ob carinarnici, bo Vilharjeva cesta ena najlepših onkraj kola dvora. Toda zdaj je še ob nji velika gramozna jama; bližina neurejenega kolodvora pa tudi ne vpliva na razvoj, zato menda ne bodo še tako kmalu zazidane parcele ob cesti.

— Iz Rokovnjače. ponove desetletje v šentjakobskem gledališču danes in jutri zvečer ob 20.15. Pri predstavi sodeluje ves ansambel odra. Ker so bile vse do sedanje predstave popolnoma razprodane in je odšlo pri zadnji predstavi spet mnogo ljudi brez vstopnic, naj blagovolijo cenjeno občinstvo kupiti vstopnice že v predprodaji, ki bo od danes dalje. To sta poslednji uprizoritvi »Rokovnjače« v letošnjem sezoni.

— Odeek plezne šole na Taboru obvešča cenj. obiskovalce, da se to nedeljo plesna vaja še ne bo vršila.

SPORT

— Jutri morajo biti na igrišču Primorja ob 9.30 uri sledeči igralci: Marc, Škapin, Bagšia, Dougan, Pausič, Grandio, Šušnik, Selan, Erlih, Kitek in Brajer. Igra se treninjsko tekmo z juniori Primorja. Popoldne ob 12.15 uri morajo biti na igrišču Jadrana sledeči igralci: Zupet, Kamnikar, Habiht, Suštar, Zemljak, Povh, Samar, Jamnik, Jančigar, Jakše, Korosec. Rezerve: Petrič in Škapin. Reditelji: Turšič, Lekše in Drapek morajo biti ob 12.15 uri že na igrišču Jadrana. Stranski sodnik: Sušnik. — Načelnik.

— SK Korotan (Kranj) nastopi v nedeljo na »Črncu« polju s tr. garnituro. Prva igra prvenstveno tekmo v Radovljici. B garnitura igra v Kranju pri jatejsko tekmo z B garnituro ljubljanskega Hermosa; rezerva pa bo imela prvi v gosteh novo ustanovljen klub SK Mengeš. Pričetek tekem v Kranju je še ob 13. Najhujša bo borba Hermosev B garnituro z odličnim Korotanom B moštvo, pa tudi SK Mengeš, ki je dosegel že par lepih uspehov, bo za Kranj zopet nekaj novega.

O »Njenih kraljih«

Avtor o svoji noveli, ki bo izšla za Miklavža?

Ljubljana, 24. novembra. Nedavno smo poročali, da prijatelj našega lista g. Rajko Kos piše novelo, ki jo bo izdal v samozaložbi še to leto. Radovedni smo bili, koliko je z delom napredoval.

— Kaj vas je privedlo k pisanju novele? Oprostite — tega pa ne morem — tako javno — odgovoriti. tako med štirimi očmi vam bom že povedal...

— Vsebinska? Ja, vsebinska... Recimo zanimiva! Ne bo to storija kot »Če gre dama na morje«, niti ne »Kako je možu, če ostane doma«, še manj pa bo podobno »Kramljanju v ka-

varni vrh nebotičnika, tudi daleč proč je od vtisov, ki sem jih dobil za članek »Med živimi mrtlici«. Bo to zgodba lepe žene, ki vse življenje hrepeni za ljubeznijo — pa je ne najde. Spremljali jo bomo na njeni življenjski poti tr. etape »njenih kraljev«. Prva za prav ob koncu zgodba ni končana — lahko se bo nadaljevala v nekoliko drugačni obliki in pod drugimi okoliščinami... Mogoče takrat ne bo več novelist, ki bi našel še kaj zanimivega!

— Vrednost novele? Za oceno te moje novele ki je prav za prav reportaža iz življenja današnjih ljudi — so gotovo že nabrušena peresa dobrovoljnih kritikov. Veste, potrudili sem se — je pa, kot povsod — stvar okusa! Če bodo malo »zamišljali« — bo že šlo!

— Naklada? Po slovenskih skromnih prilikah — čim manj! Ne tako kot sem čital, da jeseniški jogri pišejo knjigo o nekem ljubljanskem jogru, ki jo bodo v 14 dneh prodali 20.000 (dvajsettisod) izvodov! Kaj ne, strmiti! Kaj pravite, če bi dve ničli spustili? To mislim za ono zadevo o jogru! Za »Njene kralje« — po priliki!

— Kaj pa oprema? Mislim, da bo ugajala. Lepe, nove erke, najfinejši papir, skrbna izdelava: fotomontaža ovitka in risbo je odlično pogodil naš priznani fotograf Josip Pogacnik z Aleksandrove ceste.

— Kako pa je uspeša subskribcija? Veste, če človek prvič stopa v ta krog, je malo nezaupanja, kljub temu, da je radovednost velika. Odziv je kar zadovoljiv. Moram pa reči, da me moji prijatelji niso pozabili! Od vsepovsod prijateljski odziv — in če ima človek dosti prijateljev, ima občutek, da ima hrbet krit. lahko se nasloni! Vsem onim, ki so se do sedaj odzvali in ki se še bodo do prvega decembra bom poskrbel za posebno opremo! To velja zlasti za naše vrste Kamničane!

Nekako sredi zgodbe smo! Za enkrat bo dovolj, več v knjigi, vi, gospod urednik, prejmete itak enega izmed prvih izvodov.

Tako nam je na svojevtrsten način, kot smo ga vajeni v njegovih reportažah, opisal na hitro roko kako in kaj z »Njenimi kralji«.

SOKOL

— Lutkovno gledališče Ljubljanskega Sokola. Po daljšem odmoru otvoril jutri ob 16. v lutkovni dvorani v Narodnem domu lutkovni odeek Ljubljanskega Sokola svojo sezono s pravilčno igro v 4 dejanjih »Jaka Barona«. Igra je zelo poštena za mladino, ki kaže življenje kmetkega fanta, hrepencega po borastru, ki se pa kaj kmalu prepriča, da bogastvo ne prinaša sreče, marveč je sreča le delo. Igra je torej velikega vzgojnega pomena ter smo prepričani, da bo mladina popolnoma napolnila dvorano. Tudi za državni in sokolski praznik pripravila lutkovni odeek narodno igro »Prebujenje«. V nadaljnji sezoni pa bo vprizoril več iger najrazličnejše vsebine, o katerih bomo še poročali. Zaradi narodnega žalovanja se običajni Miklavžev večer za odrasle letos ne bo vršil, pač pa bo 5. decembra ob 18. mladinski Miklavžev nastop, obenem tudi za odrasle. Opozorjamo vse prijatelje ljubljanskega Sokola na te prireditve ter vabimo k obilni udeležbi.

— Ljubljanski Sokol naznanja svojemu članstvu tužno vest, da je nenadoma preminil njegov dolgoletni in zvesti član brat Fran Kavčič. Društveno odposlanstvo spremi blagopokojnika na poslednji poti, ostalo članstvo pa vabimo, da se pridruži odposlanstvu v čim večjem številu. Zl-trajalše pred hišo žalosti, Privoz 4, jutri v nedeljo ob 3. uri popoldne. Oblika civilna z znakom. Pokojnemu bratu časten spomin!

— Sokolsko društvo Ljubljana II. sporoča svojemu članstvu tužno vest, da je kruta usoda posegla v naše vrste in nam ugrabila našega bivšega starostu in društvenega dobrotnika brata Frana Kavčiča. Društveno odposlanstvo se udeležijo pogreba v kroju, ostalo članstvo pa pozivamo, da se polnoštevilno udeležijo pogreba v civilu z znakom. Pogreb bo v nedeljo 25. novembra ob 15. uri izred hle žalosti na Privozu (Prule). Zdravo! — Uprava.

— Sokolsko društvo Ljubljana II. poziva svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo slavnosti odkritja spominske plošče na Suhem bajeju pokopanih žrtav avstrijske soldateske, ki bo v nedeljo 25. novembra ob 11. uri na Suhem bajeju (za vojaškim streliščem ob Dolenjski cesti. Zdravo! Uprava.

— Iz Jedini odeek Ljubljanskega Sokola in Sokola II. pozivata svoje članstvo, da se polnoštevilno in obvezno udeležijo pogreba pokojnega brata Frana Kavčiča, gostilničarja na Privozu. Pogreb bo jutri ob 16. zbirališče točno ob 14. v artilejski vojašnici. Za vse člane je obvezen kroj. Pri pogrebu bodo fanfaristi svirali žalostinke.

— Sokolska župa Ljubljana ponovno opozarja vse župne edince na sejo odbora društvenih delegatov, ki bo jutri ob 9. v mali dvorani na Taboru. Udeležba za vse župne edince častna dolžnost. Uprava.

Naše gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri.

Sobota, 24. nov.: ob 15. uri — Bratje Karamazovi. Dijaška predstava. Izven. Cene od 5 do 14 Din.

Nedelja, 25. nov. ob 11. uri dopoldne: Snežulčica. Otroška predstava. Znižane cene od 20 Din navzdol; ob 15. uri Gugalnica. Izven. Cene od 20 Din navzdol; ob 20. uri Waterloo. Premiera Izven.

Ponedeljek 26. nov.: Velika noč Red C.

Nedelja v ljubljanski drami. Ob 11. uri dopoldne se ponovi tretji v tej sezoni otroška predstava »Snežulčica«, ki je našla pri mladini največji odziv. Napolnila je dvakrat gledališče do zadnjega kotička. Z različnimi plesi sodeluje v pravilni 20 otrok. Režija: prof. Šestova. — Ob 15. uri popoldne se igra v M. Skrbnikovi režiji O. Scheinpluogova »Gugalnica«, prisrčna topla igra. S svojim finim humorjem in zabavnim zapletom in razpletom nudi vselega razpoloženja polno popoldne. — Zvečer ob 20. uri se vrši premiera Ratortove satire »Waterloo«. Igra je ostra satira na kompromis, ki jih je primoran delati dandanes umetnik, če hoče ustreči publiki.

OPERA.

Začetek ob 20. uri.

Sobota, 24. nov.: Izgubljeni valček. Opereta, premiera Izven.

Nedelja, 25. nov.: ob 15. uri popoldne: Sv. Anon. vseh zaljubljenih patron. Izven. Znižane cene.

ob 20. uri Mignon Izven. Znižane cene. Ponedeljek 26. novembra: zaprto.

Nedelja v operi. Ob 15. uri popoldne se ponovi uspešna revijska opereta kompozita Beneša »Sveti Anton vseh zaljubljenih patron« po znanih cenah. Dejanje se godi v 16 slikah med čehoslovanskim ljudstvom. Godba je prepletena z lepimi narodnimi motivi. V operi je mnogo originalnih plesnih vložkov tako, da nudi izredno zabavno predstavo. — Zvečer ob 20. uri se vrši orva repiza Thomasove opere »Mignon« Lottharja poje g. Retetto Filino gđ. Zupneva. Vilhema g. Banovec. Opera je zanimiva tudi po deloma prenovljeni scenarii. Zaradi celotne melodične krasnih in učinkovitih prizorov je ta opera pri široki publiki zelo priljubljena. Veljajo znižane cene.

Sokolska proslava 1. decembra

Vsako ljubljansko sokolsko društvo proslavi letošnji 1. december s slavnostno sejo ob pol 11. uri dopoldne v lastnih prostorih (Sokol II. in Sokol IV. izjemoma ob 11. uri dopoldne). Udeležba za članstvo, naraščaj in deco obvezna. Člani društvenih uprav v kroju s florum na levem rokavu, ostali v civilu z znakom.

Dnevni red obsega glasbene in pevske točke, recitacije, govor o kralju Aleksandru I. in prisego vsega članstva Nj. Veličanstvu kralju Petru II.

Članstvo se izrecno opozarja na neizbežno dolžnost, da zaradi ustmene prisrge prisostvuje osebnosti; takoj po zaključku slavnostne seje bo sledila še pismena prisrge, ki jo mora vsakdo oddati po seji pri izhodu iz dvorane. V ta namen je vsakomur v pisarni pristojnega društva na razpolago tiskan obrazec prisrge, ki naj ga vsakdo sam dvigne pred 1. decembrom, vsaj pa eno uro pred pričetkom slavnosti. Podpisani obrazci prisrge se ne bodo sprejemali pred zaključkom seje.

Izrecno opozarjamo na sklep uprave, po katerem bodo črtani vsi oni pripadniki sokolskih društev, ki bi iz neupravičenih razlogov ne položili ustmene in pismene prisrge.

Obrazec pismene prisrge ne bomo nikomur pošiljali; tudi ne bo nihče pismeno vabljen. Zato velja ta poziv obenem kot vabilo.

V Ljubljani, dne 23. novembra 1934.

Ljubljanski Sokol
Sokol I Tabor.
Sokolsko društvo Ljubljana II.

Sokolsko društvo Ljubljana III.
Sokolsko društvo Ljubljana IV.
Sokolsko društvo Ljubljana Šiška.

Prisrge zvestobe in vdanosti kralju Petru II.

Ljubljana, 24. novembra. Jugoslovensko sokolstvo proslavi po vsej državi 1. december kot dan našega narodnega osvobodjenja in uedinjenja.

Letošnja proslava 1. decembra bo imela poseben značaj zaradi tragične smrti viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Zato je izvršni odbor Saveza SKJ dal vsem svojim edinicam točna navodila glede proslave letošnjega prvega decembra. Po teh navodilih bo jugoslovensko sokolstvo to leto, zaradi narodnega žalovanja proslavilo 1. december kot državni in sokolski praznik v manjšem obsegu, kakor sicer. Proslava bo obenem izraz spoštovanja spomina viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja ter ljubezni, zvestobe in udanosti mlademu kralju Petru II. Karadjojeviću. Na proslavi mora biti navzoče vse članstvo brez izjeme. Svečane seje se morajo vršiti v vseh krajih, kjer obstajajo sokolske edince, na dan 1. decembra in to če je to mogoče ob 11 dopoldne. Paziti je na to, da se svečane seje ne vršijo med službo božjo, ker se mora članstvo udeležiti zahvalne službe božje. Samo v izjemnih primerih je dovoljena proslava, a. svečane seje popoldne. Svečane seje naj se vršijo v dvoranih, ki morajo biti okrašene z zelenjem, če pa se uporablja za okrasitev cvetje, mora biti isto belo. V vseh dvoranih, kjer se bodo vršile svečane seje, morata biti sliki blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja in slika Nj. Vel. kralja Petra II. v sokolskem kroju. Izpodb. slik naj bo napis: »Čuvajte Jugoslavijo, ter državne trobojnice.

Prisrge udanosti in zvestobe Nj. Vel. kralju Petru II. bodo položili 1. decembra vsi člani in članice sokolskih organizacij. Prisrge se položijo na svečani seji najprej ustmeno in potem še pismeno. Pismeni akt prisrge hranijo društveni arhivi. Oni člani in članice, ki bi zaradi bolezni ali kakih drugih nepremagljivih zaprek ne mogli na svečani seji položiti prisrge ustmeno in pismeno, morajo naknadno položiti prisrge v roke starostel ali njegovega namestnika najkasneje do 15. decembra. Kdor do tega dne ne položi prisrge, preneha biti član sokolske organizacije. Samo v primeru daljše težke bolezni ali daljše odsotnosti izven svojega bivališča se more rok podaljšati.

Od naraščaja bodo položili prisrge samo tisti, ki prestopijo iz naraščaja v članstvo. Deca ne polaga prisrge.

Besedilo prisrge, ki jo bodo člani in članice položili 1. decembra se glasi: »Prisegam na častno sokolsko besedo, da se bom v vsem svojem življenju vedno ravnal(a) po sokolskih načelih in da bom ostal(a) zvest(a) in vdan(a) Njegovemu Veličanstvu, našemu ljubljanskemu kralju Petru II., da bom vedno čval(a) kot največjo svetinjo upodobil viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja in da bom vse svoje moči, moralne, duševne in telesne, požrtvovalno in vda-

no stavil(a) v službo Kralju, Domovini in Narodu, žrtvujoč vse, tudi svoje življenje, za veliko, mogočno in silno Jugoslavijo! In kakor to prisegam, tako mi Bog pomaga!«

Ljubljanska sokolska društva bodo, kakor že objavljeno, proslavila vsako zase sokolski in državni praznik 1. decembra s svečanimi sejami ob 11. dopoldne v svojih telovadnicah. Seje se udeležijo društvena uprava v slavnostnih krojih, ostalo članstvo v temnih oblekah s sokolskimi znaki. Posebnih vabil za proslavo društva ne bodo razpošiljala in velja ta poziv obvezen za vse članstvo ljubljanskih sokolskih društev.

Iz Novega mesta

— Ravnatelj meščanske šole v Novem mestu g. Anton Mervič, praznuje danes v krogu svoje skromne družinice in svojih prijateljev, 50 letnico rojstva. Odličen šolnik se je rodil v Kopru, kjer je tudi obiskoval tamošnje učiteljske in ga dovršil z odličnim uspehom, 16 let je učiteljeval v Povirju, kjer se je tudi poročil. V srečnem zakonu so se mu rodili trije sinovi. Leta 1912 je odšel v Ljubljano, da se pripravi na izpit za meščansko šolo, ki ga je tudi položil in s tem obogatil svoje, že itak obsežno znanje. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je bil tudi on takoj v začetku mobiliziran. Toda ljudstvo ga je potrebovalo doma v tedanjih težkih časih in tako je bil oproščen vojaške službe ter se je vrnil domov, kjer je bil ljudstvu velik dobrotnik in zaščitnik. Po vojni leta 1919 se je preselil s svojo družino na novo službeno mesto kot ravnatelj meščanske šole v Ribnici. Tam je šolo organiziral in na njegovo iniciativno so Ribničani šoli postavili novo imponentno stavbo. Ko pa se je v Novem mestu začela snovati meščanska šola, je pozvala pravega oblastnika zopet njega, naj prevzame organizacijo nove šole, kar seveda ni bil lahek posel v teh težkih časih. Toda uspešno mu je in zavod napreduje in se razvija, za kar mu gre vse priznanje K njegovemu jubileju mu iskreno čestitamo in želimo, da bi še dolgo vztrajal in deloval v korist naše mladine.

— Nočna služba naših lekarn. Po novi banovinski uredbi se je tudi pri nas uvedla nočna služba v naših lekarnah. Od sobote 24. tm. do 1. decembra ima nočno službo lekarna mag. ph. Jos. Bergman et., od 1. decembra do 8. decembra pa lekarna mag. ph. Drago Andrianič. Obe lekarni bodeita svoji nočni službi izmenjavali vsako soboto.

— Ogenj v Škofljani. V sredo jutraj okrog 2. ure je prišlo v Škofljani bitli plat zvana, kar je silno razburilo speče vaščane. Vse prestrašene je plat zvana dvignila iz postelji, iz katerih so pobihali na kraj ognja, ki je že z vso svojo strahoto objemal v sredini velik kozolec, last posestnika I. Globovniča. Na kraj požara so takoj prihitali domači gasilci in poseljavili v akcijo motoriko in ročno brigadno. Po enournem naporu se je gasilec in vaščanom posrečilo, ogenj omejiti, ker se je bilo bati, da se ne bi razširil na sosedna blizu stojajoča poslopja, ki so bila zaradi velike vročine že v resni opar-

nosti. Vnel se je že lesen hodnik gospodarjeve hiše, ogenj pa so pravočasno pogasil. Kako silna je bila vročina, se da sklepati že po tem, ker so v sosedini popokale vse šipe v oknih. S pogorelim kozoletom-dvojnikom, ki je bil blizu 15 m dolg, je zgorelo tudi okrog 20 voz sena in slame, kakor tudi mnogo listja. Ogenj, ki je povzročil posebnikom obšutno škodo, je nastal iz do sedaj še nepojasnjenih vzrokov.

— Igra narave. Skoro vsak dan prinese v našo podružnico vejice cvetočega kosačanja tablane ali hruske; včeraj pa smo dobili celo tri vejice češnje z lepimi velikimi cvetovi, ki nam jih je prinesel tretješolec Dušan Golob. Vejice je odločil na domačem vrtu na Karlovski cesti.

— Težka nesreča mlade žene. V vasi Vrh pri St. Jerneju se je ženi lesnega trgovca Trojar Amaliji pripetila huda nezgoda. Pri natančnem oken v domačem hlevu so se nenadoma pod njo udrele trile pločnice, akoli katere je padla precej globoko. Pri padcu je dobila nesrečna žena na spodnjem delu života precej hude poškodbe. Zaradi močne krvavitve je pomoreženka zelo oslabela in bila prepeljana z vozom v žensko bolnico.

Otroci še vedno beračijo

Nekateri otroci beračijo zato, da lahko razmetavajo denar in da njihovi očeti popivajo

Ljubljana, 24. novembra. Zelo lani so se čuli resni glasovi, da bo treba napraviti odločno konec beračenju otrok po naših ulicah. Letos so lo menda tudi poskušali, toda reči je treba, da je ostalo vse pri poskusu, ker še vedno beračijo baš tisti otroci, ki izrabljajo sočutje ljudi po navodilih svojih slabih roditeljev. Pred tedni smo čitali, da je posegla vmes oblast ter da je poskrbljeno za zapuščene otroke in da so napravili tudi konec izrabljanju otrok po malomarnih roditeljih.

Zopet je treba zapisati, da beračijo še vedno otroci z Viča, ki so dovolj znani že po vsem mestu in ki njihove roditelje dobro poznajo tudi na policiji. Čudimo se, da ne more nihče napraviti konca beračim podvigom baš teh otrok, ki so postali že skrajno drzni in ki jih je ulica že skoraj povsem pokvarila. Ponovno moramo naglasiti, da ti otroci ne beračijo zato, ker so bedni, temveč zaradi tega, da lahko razmetavajo denar in da njihov oče pije. Menda dovolj dokazuje že to, da oče hodi češče na ulico z najmanjšima, ki eta najprejnejša berača, ter v bližini opreza in »kasiira« naberati denar. Češče so na poslu v pasaji in na Aleksandrovi cesti. Oče navadno stoji pred bifejem.

S stražniki imajo pogosto opravka, zato so zadnje čase posebno previdni v bližini glavne pošte, toda tem bolj aktivno beračijo po drugih okrajih, prav za prav je vse mesto njihovo. Najbolj drzno je dekletce, ki zastavi vsakemu pol in ki hodi tudi po hišah. Beračijo štirje, že velika fant in deklet in najmlajša, najaktivnejša, starejša je pa že gospodična in seveda ne hodi na promenado beračiti.

Dovolj je tudi znano, kaj počenjaajo otroci z naberačenim denarjem. Prejane čase so bili stalni gostje v elastičarnah in bifejih. Mislimo, da je brezvestnost, če dopuščamo, da odrasčajo otroci tako in če tako

rešujemo vprašanje socialnega skrbstva. Zadeva sama na sebi sicer ne spada le v okvir socialnega skrbstva, temveč bi morala predvsem poseči vmes oblast. Tako malomarni roditelji, ki hočejo živeti na račun beračenja svojih otrok, bi se pač ne smeli kratkotalno izogniti odgovornosti. Nedeletni otroci bi pa morali dobiti primerno nadzorstvo, če jih že ne odvzamemo brezvestnim roditeljem.

Vse to smo pa že večkrat povedali in kot se zdi zaman. Dobro vemo, da dandanes, ko se očituje beda na vseh koncih in krajih, ni mogoče odpraviti beračenja, vendar pa mislimo, da baš zdaj, ko je toliko skrite bede in trpljenja ne smemo dopuščati, da bi se razposlo beraštvo otrok brez nadzorstva. Vsaj izrabljanje nedeletnih otrok moramo preprečiti, če že dovoljujemo da smejo roditelji otroke neodgovorno in malomarni. Ko toliko ljudi strada, podpiramo ter dajemo potuho pijancem in dopuščamo, da se rekrutirajo iz otrok brez nadzorstva postopajo in prostitucije. Mislimo, da ta zadeva ni tako težaven problem za viško občino, da bi je ne mogla že končno spraviti z dnevnega reda. Ljubljanska občina se je poznimala za otroke brez nadzorstva, ki so pristojni v njeno območje, vsaj verjamemo na besedo. Sicer je pa dovolj znano, da je mladinsko socialno skrbstvo v Ljubljani precej dobro in da se pač z danimi sredstvi ne da narediti še več. Ker pa beračijo otroci iz okoliških občin predvsem v Ljubljani, bo pač treba najti primernejši izhod kot je izganjanje malih beračev iz občine v občino.

O tej stvari se je že toliko pisalo in se čudimo, da se še vedno nihče ne zgame ter da tako dolgo dopuščajo sramoto, ki meče tako čudno luč na naše socialne razmere ter zlasti še na mladinsko socialno skrbstvo.

Kaj vse zveš v kavarni vrh nebotičnika

Še malo kramljanja, da ne bo zamere pri tistih, ki so bili zadnjič pri krajšanju

Ljubljana, 24. novembra.

Ko smo danes teden »kramljali« v kavarni vrh nebotičnika, sem končal: Pa drugi! In ker objuba dela dolg, evo: Prvi, ki so tam gori čitali »kramljanje« so bili naši vrli natakariji, katere sem pridobil na mah! Ja, res je tako, vse potrgajo in še kaj, so dejali. Oni dečki, ki s sentimentalnim izrazom na ustnah padajo in se dvigajo z gosti, se klanjajo in smehljajo, so bili malo prizadeti, ker jih nisem registriral! Ej, brez njih bi ne bilo v kavarni toliko ljudi, naj le pomislijo, če bi morali pešati po zavitih stopnicah, komaj desetina bi prilezla na vrh. Zato naj naši »bojci« (boy) ali po domače fantje imajo prijetno zavest, da brez njih ne moremo »kvišku«. Za inčič so običali »med zidovi«, eni so morali čakati, druge so pa naši »bojci« varno izkrali pri majhni odprtini! No, in tako se sedmo zopet pri črni in gledamo... Snov pride vedno sama! Okrog mene ljudi, da je bilo veselje in in same dame. Razni krožki in razgovori so tekli v vseh jezkih in jezikih. To je bilo popoldne, ko so pravkar zaigrali tam na odru sentimentalni tango...

Ljubljanci so nad vse kokenji in kaže, da bomo v kratkem dobili v modni zgodovini poseben tip — ljubljanski tip, no, če ne bo »tip-top« ne morem zato. Da se radi gledamo v zrcala in obdajemo svoj nos, oči, obrvi z glicerinom, tudi zobe, če imamo lepe kot b'sere, je stara stvar, zato so na notranji strani ovčkov, v katerih samevajo revije namestili lična ogledala. Ta firma Čehostoklo, ki si je omislila te vrste reklamo, ni računala, da Ljubljanci komaj čakajo na njena zrcala. Boga mi, dobra so, najboljša steklo in — vse so pobrali — iz ovčkov namreč! Tam, kjer si

se včasih notranjemu nagibu sledeč pogledal in sam sebi kokenito nasmešnil — tam ni več zrcal, ampak praznina. Pomislite samo v nebotičniku so nad 40 ovčkov demolirali in ca 30 zrcal celih odnesli, kakih 10 se je pa pri »rušenju« strlo! Pa so napisali rodoljubi, tam, kjer je bilo zrcalo, da je to »ljubljanska civilizacija«, da so to napravili »tativci«, »banda«, »Räubers«, da je to »žalostno«, zato »živela civilizacija« in »zrcalo pa le ni. Mogoče bi »Čehostoklo« nove dobavilo, take na veržico ali pa »zvonce«, ki bi spregovorili v odličnem trenutku recimo takole: »Oj zdaj gremo...«, ali pa h koncu »nazaj se pridemo« — seveda v žepu srečnega lastnika, ki je poceni prišel do prama zrcala.

Pa so »pojmarjali« vsi, da je slabo v kupčiji, gost naroči čašo Radenske vode in tri ure presedi in zahteva vse časopise sveta. Eni hodijo tudi samo telefonirat, to pa niso povedali, ampak sem sam v del. Po liftu gor, pogovor z ljubico, pa spet po liftu dol — nič ne stane in nobel je. Kavarno so oddajali te dni in živahno smo debatirali, kaj bi se dalo napraviti iz te naše kavarne. Ej, ideje...

Popoldne je v kavarni kot nalašč za »flavze«. No, in čujemo, kako so vseale. »Meine liebe, ali že veš najnovejše? Kaj, noch nicht? Ganz Laibach spricht davon... Ja, ja, ločena je, že eden dni — Ime ji je zašepetala na uho... Einen Direktor wird sie bekommen... pomislil kakšno srečo ma. Und er, der Gatte, dass er sie loss wird — sreča zanj. Aber unter uns: prav ji je!« — Pa so se zgenile še ostale dve in gledale v »štirico« pa udrinale, da je bilo jo... Auf den Dachboden wohnt sie jetzt... Kdo bi si mislil, jej, jej, kaj bo sedaj...

»Ljuba moja, es ist ja kein Wunder — tako ni moglo naprej. — aber einen Direktor wird sie doch bekommen...«

Pa so ji bile, oni, ki je bila v »skripi« vseeno malo zavidne!

Tako po vsem sem posnel, da so obirale neko damo, ki se je ločila tako ali tako in one so po svoje komentirale prav za prav vsakodnevni dogodek. Prav vrag je, če se danes kdo loči, sem si mislil. Tedaj se oba »pomladita«, mož začne svobodneje dihati, žena pa se ozre malo naokrog — no, in kot sem čul — »dass sie einen Direktor hat« — Zakaj pa ne, če smo še mladi in se hočemo »razmahnit« po širni domovini.

Ena izmed njih je venomer poudarjala: torej na podstrehi stanuje... in se škodotno smejala. Ej, ženiце ve, kaj pa je podstreha? So ljudje, ki so v podprtičju zadovoljni oni v pritličju manj, mogoče so oni v podstrehi še najbolj zadovoljni, mi v nebotičniku pa še posebej!

In tisto o ločitvi: smo še mala vas — R. K.

Iz Maribora

— Nedelja v gledališču. Popoldanska predstava bo »Gugulnic«, nad vse zabavna veseloigra O. Scheinplugove, ki je izmed vseh pri nas igranih veseloigrov poslednjega časa dosega največji uspeh. Opozarjamo na to okoliščino obitvost. Ljubitelji smeja pridejo pri tej predstavi v polni meri na svoj račun. — Zvečer pomore Leharjevo opereto Carjevič. Delo likuje divna, melodiozna glasba in zabavna vsebina. Rezervirajte si vstopnice! Telefon 25.82.

— Seja mestnega sveta. Nocoj ob 18. bo pod predsedstvom g. dr. Lipolda II. redna seja mestnega sveta mariborske mestne občine. Sklepati bodo o prevzemu vojašnice. Razprava bo tajna, pač pa se bo sklep po § 73. zakona o mestnih občinah razglasil po razpravi v javni seji.

— Nocoj prva glasbena predstava, in sicer vprizore Leharjevega »Carjeviča«. Delo spada med najboljša Leharjeva dela ter bo nedvomno dostojen začetek letošnje glasbene sezone. Muzikalni part, ki ima mestoma kar operni značaj, je izredno melodiozen in barvit, vsebina pestra in zabavna. »Carjevič« bo s čarom svoje muzike — nekatere točke so pravi biseri — nedvomno takoj osvojil občinstvo. Režira Milan Košič; nastopijo Udovičeva, Barbičeva, Dragutinovičeva, Severjeva, Gorinkova, Godinova, Sanceli, Pavle Kovič, Harastović, Rasberger, Nakrat, Gorinkšek, Furjan, Košič, Blaž, Verdonik in štande. Ker. Veljajo bloki.

POZOR!

Za Miklavžovo priporočila najboljša darila iz čokolade in peciva

I. PELIKAN,
MARIBOR, Gosposka ulica št. 25
Prosimo, ogledjte si izložbe!

— Sokolski poziv. Meddruštveni sokolski odbor opozarja vse novo pristopivše članice vseh mariborskih sokolskih edinc, da bo v nedeljo dne 26. t. m. ob 10. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma ponovno obvezno predavanje. Predavala bošt župni tajnik brat Dožinovič o organizaciji sokolstva, brat dr. Rac pa o vplivu telovadbe na telesni razvoj. Predavanje je za vse članice, ki so na novo pristopile v sokolsko organizacijo, strogo obvezno. Zdravo!

— Veličastna krsna slava. Včeraj se je vršila slava mariborskega 46. pešpolka v spomin na rešitve obmejnega Maribora naši mili Jugoslaviji. Svečanost se je vršila v vojašnici v Melju in se je udeležilo poleg številnih zastopnikov vojaških in civilnih oblastev in društev tudi ostala mariborska javnost. Globoko se je dojmil vseh govor podpolkovnika Gjurja Petroviča, ki je zastopal novelnika. Nato so opravili cerkvene obrede duhovniki katoliške, pravoslavne in muslimanske vere.

— Občinski vsajski dom. Lipičeva ulica, ima redno vsak ponedeljek zanimiva in poučna predavanja za vojence in mojstre. Ponedeljek dne 26. t. m. ob pol 7. podaja g. Danilo, starosta gledaliških igralcev, svoje spomine.

— Sprejemanje bolnikov obojega spoma v umobilnico v Novem Celju se mora do nadaljnjega ukiniti zaradi prenapolnjenosti zavoda.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO

se vam vendar ni treba razburjati, saj delam to za svoje zdravje, za svoje udbstvo.

— To se ve, to se ve! — je godrnjala kuharica. — Toda treba je pomisliti, da si dali zožiti že vse svoje obleke, tako da so mi že pretesne. ... In veste dobro, da rada hodim v kino v svilenih oblekah, ki so mi baš prav... Tako torej, zdaj veste to. In na izbiro imate: ali ali!

— Zares, dušiča pečenka je tistega večera kaj prijetno dišala. Gospod Briche je navdušeno vdihaval ta vonj skozi razširjene nosnice. Kar se je plaho obrnil k svoji ženi:

— Ali ne misliš, dušica, da je tvoja prehrana nekoliko pretirana?

Gospa Brichova je v duhu besnela, vendar se je pa morala ukloniti pred veličastvom Barine umetnosti.

— Da, prav praviš, — je odgovorila z nadihom prepričevalnosti. — Tudi meni se zdi, da ti postni in izprehodi mnogo ne pomagajo. V splošnem rečeno, storila sem neumnost, da sem se dala tehtati... Baruška, prinesite mi juhe. Gledati moram, da nadomestim to, kar sem izgubila.

Dušana pečenka je bila res odlična. Vendar bi bila pa gospa Brichova tiste noči malone utrpela hud zastoj v prebavi.

Alex Berry:

Izborna kuharica

Vsa žareča od sreče je stopila gospa Brichova iz lekarnice. Pravkar se je tam tehtala na higienski tehtnici in se prepričala, da je shujšala zadnja dva tedna za dve kil.

Ta prijetna izprememba njene debelosti je bila dosežena s strogo dieto in postom, zlasti pa z napornimi in strogo odmerjenimi izprehodi.

No torej, ker so uspehi tako razveseljevali, je treba nadaljevati. Zato je gospa Brichova sklenila vrniti se domov peš. Malo se bo požurila in gotovo se vrne pravočasno h kosilu, da se Bara, kuharica, ne bo preveč razburjala.

Gospa Brichova namreč ve iz izkušnje, da mora v svojih zahtevah mnogo popustiti, da mora v marsičem potrpeti, če hoče obdržati izbornu kuharico. Ki jo je zdaj tako težko dobiti.

Toda Baruška je bila preveč okrogla — kakor njena gospa — poleg tega je pa imela poapnenje žil tako, da je morala gosa najeti posebnega čistilca parketov. Baruška je imela tudi sklepni revmatizem, tako da ni mogla snaziti oken in pomivati kuhinjske posode. Tudi za to delo je bilo treba najeti posebno žensko.

Gospa Brichova baš zdaj išče pomočnico za drobno delo, za krpanje

in podobne malenkosti, kajti Baruške oči bi se z njimi preveč utrudile, morda pa celo pokvarile.

Ni dolgo tega, ko si je Baruška izgovorila dva popoldneva v tednu, da bi mogla hoditi v kino. Ker je strastna oboževalka filma in ker se prično predstave zgodaj, je bilo določeno, da bo obed vedno pol ure prej, da bi izborna kuharica ne zamudila nobenega prizora.

Izborna kuharica je tudi dosegla, da je gospod Briche izpremenil znakmo vina in da kupuje zdaj mnogo dražje portsko, ki pa bolj ugaja Baruški.

Kadarkoli boli Baruško glava ali jo muči migrena, jo vzameta zakonca Briche s seboj na večerjo v najboljšo restavracijo.

Treba je pa tudi priznati, da vam speče ta znamenita vladarica kuhinje sijajno pečenko in imenitne pogache h kavi, samo če je dobre volje. In ker obožuje posebno ti dve dobroti, je razumljivo, da sta kaj pogosto na jedilnem listu.

— Vsa zasopla in prepotena se je vrnila gospa Brichova domov s petminutno zakasnitvijo.

Baruška ji je prišla odpret in na obrazu se ji je poznalo, da je nezadovoljna.

Gospod Briche je že sedel v jedilnici in čital novine. Vonj korenčka in peteršiljčka, prijeten vonj dušene pe-

čenke se je širil po vseh sobah in udarjal v nos tudi njemu.

Bogme, zadostuje enkrat potegniti vase malo tega vonja, pa postaneš takoj lačen.

— Lahko že prinesete na mizo, Baruška, — je dejala gospa Brichova. — Jaz juhe ne bom jedla. Zadovoljna sem povsem s svojo dieto, kajti pravkar sem se prepričala, da sem zopet shujšala za dve kil...

— Zares? — je vzkliznila kuharica ogorčeno. — Če je tako, vam moram pa pravočasno povedati, gospa, da sem se odločila za štirinajstdnevno odpoved.

Gospa Brichova, ki je še držala v roki svoj klobuk, ga je tisti hip instinktivno pritisknila na prsa. Tako je bila presenečena in prestrašena.

— Saj ni mogoče, Baruška! Kaj se je pa zgodilo?... Res zakasnila sem se, priznam, toda... obljubljam vam, da bom v bodoče točnejša.

— Ne, ne, madame, moj sklep je trden.

— Kaj vam pri nas ne ugaja? Kaj niste zadovoljni z jedjo, z vinom?... Ali pa ste morda bolni? Ali hočete, da vam preskrbimo pomočnico za del časa?

— Pomočnica bi res ne bila odveč. Toda vse to ni vzrok, zakaj hočem oditi...

— Saj smo vam že prejšnji mesec zvišali plačo...

Stroj, ki odgovarja na vprašanja

Kakšen mehanizem je v robotu, o katerem bi človek mislil, da je živo bitje

V New Yorku je razkazoval profesor Harry May robota, stroj, ki opravlja na poveli razna dela. Obleden od glave do pete v obleko iz tenke pločevine, je sedel robot Alfa v pričakovano poveli svojega gospodarja, da bi se predstavil novinarjem. Na Maye-

vo poveje: »Zdravi se!« so rdeče začele izbuljene robotove oči in usta so se začela premikati. »Vstani!« V robota je zaškrpalo in počasi se je dvignil. »Dvigni desnico!« Alfa je pozdravil nekako tako, kakor pozdravljajo fašisti. Potem je pa na poveli gibal z

roko, jo dvigal in spuščal, obračal glavo, odpiral velika usta in zopet sedel. »Koliko si star?« Zamolkel glas iz robotove notranjosti je odgovoril v londonskem narečju: »Stirinaist let!« May: »Koliko tehtaš?« Alfa: »Eno tonno.« In na deset drugih vprašanj se je začel deset pravih odgovorov.

»Kaj bi rad jedel?« Odgovor bi bil obširen. Končno je dobil Alfa pištolo in na Mayevo poveli je sprožil. Na željo novinarjev May pištolo ni bil nabasal. Potem so se novinarji lahko sami prepričali, kako Alfa reagira. Lahko so ga sami izpraševali, toda morali so ga vprašati tako, kakor je vpraševal May. In v tem je zapopadla zagonetka tega preciznega avtomata.

Alfa ne razume jezika, pač pa odgovarja na vprašanja po tem, kako se izpreminja zvočni presledek med poslušnimi zlogi. V robotovi notranjosti je namreč radiu močno podobna naprava. Tam je katodov oscilograf in okrog 30 voščenih fonografskih valjarčkov, na katerih so odgovori na vprašanja že naviti. Na vprašanje izgovorjeno z gotovimi zvočnimi presledki med zlogi se potom oscilografa spremeni zvočna energija v električni impulz, kakor pri telefonu in ta impulz požene odgovarjajoči fonografski valjarček. Tako zna Alfa odgovoriti »sedem« na vprašanje, koliko dni je v tednu. Toda na vprašanje, koliko dni šteje teden, Alfa ne reagira.

Profesor May je pojasnil novinarjem začetek tega modernega robota. V začetku je bilo ravnanje z njim težko in nevarno. Nekoč je sprožil pištolo brez poziva, drugič je začel tudi brez poziva mahati z rokami in nogami, da je enega profesorjevega pomočnika ranil tako močno, da je moral v bolnico. Zdaj je pa robot že temeljito preizkušen in sam brez poveli ničesar ne stori.

v zadnjih vrstah. Tudi ljudje nizkih postav bi se morali organizirati, ker so v marsikaterem pogledu na slabšem, kakor dolgini.

Nov apostol na Kitajskem

Zadnje čase se je na Kitajskem močno razširilo gibanje, ki se imenuje novo življenje in ki mu načeluje maršal Čankajšek. V razmeroma kratkem času je znala razširiti ta organizacija svoj vpliv na milijone kitajskega prebivalstva. Nedavno je nastopil Čankajšek v Nankingu s programom svojega pokreta. Povedal je, da je neuspeh obnovitve na vseh poljih zadnja leta najboljše dokaz, da suženjsko posnemajo zapadnih metod Kitajcem ne more prinesiti rešitve. Večina izmed 22 kitajskih provinc je zdaj polna letakov, na katerih se razlaga maršalov evangelij.

Kitajska naj se vrne k starodavnim naukom Konfucija, ki je proglasil za absolutne vrednote moralno, pravičnost in izpolnjevanje dolžnosti. Kitajski narod je poklican, da izpolni veliko poslanstvo. Svoje poslanstvo se je nehal zavedati ob koncu 19. dinastije Sungov, toda zavest visokega poslanstva se mora zopet zdržati v vsakem Kitajcu. Zato Čankajšek energično nastopa proti uživanju opija in hazardiranju. V nekaterih pokrajinah je dosegel novo gibanje že velik uspeh in je zlasti mnogo škodovalo kitajskim boljševikom.

Švedski častniki v Abesiniji

Abesinska vlada je povabila pet švedskih častnikov, da bi v Abesiniji organizirali vojaško šolo. Tam jih že čaka generalmajor Wirgin, bivši poveljnik švedskega letalstva. Ko je bil general Wirgin povabljen kot svetovalec abesinske vlade, je odločil mesto poveljnika švedskega letalstva. Že prej je bila švedskim častnikom večkrat poverjena organizacija vojske in policije v ekvivalentnih deželah. Ko so po vojni policiji v Perziji ušle vajeti iz rok, je poklicala perzijska vlada na pomoč švedske častnike, da bi organizirali perzijsko orožništvo. Vloga Švedov v Perziji pa ni bila lahka. Nezadovoljnih elementov ni bilo mogoče ukrotiti in tako je moralo nastopiti orožništvo čim so ga švedski častniki za silo organizirali.

Med častniki, ki odpotujejo zdaj v Abesinijo, je tudi gardni kapitan generalnega štaba. En častnik je bilo celo gojenec angleških in francoskih vojskih šol.

Samo, da je novo

Kako dobro je, če so otroci sitni, se je prepričala ameriška kiparka in pisateljica Rose O'Neillova. Kiparstvo in pisateljstvo ji ni prineslo denarja in slave, pač so ji pa pomagali njeni mali rojaki. Neprestano so silili v njo, naj jim naredi igrače. Malih rojakov je imela pet in ker jim ni mogla narediti pet igrač, je naredila za vseh pet eno, in sicer figurico bonza, ki je dosegla nepričakovan uspeh. Kmalu je zvedela širša javnost za to igračo in bonzo se je vsem tako priljubila, da je postal ne samo najprijaznejša otroška igrača, temveč tudi okrasek doma. Nešteto krat je bil posnet in pisateljica je zaslužila z njim lepe denarce, obenem je pa postala popularna.

Druge novosti, ki si jo je izmislila iz dolgočasia Američanka Parkerjeva, je upognjen salon. Opazovala je svoj salonček, kjer je prirejala čajanke, in hotilo jo je štiriglatno pohištvo, okna in stene. Zaželela si je drugačno obliko, minirno, očem prijetnejšo. In uredila si je v New Yorku salon z upognjenimi pohištvi, upognjenimi okni in vrati, pa tudi stene so bile narejene tako, da so se zdele upognjene. Človek, ki stopi v ta salonček, misli, da je pijan ali pa da so pijanci gospodarili v njem. In ker je to nekaj novega, je vzbudil salon v New Yorku splošno pozornost. Sicer je pa v Ameriki toliko upognjenega, da spada upognjen salon v okvir časa.

Doslovno

— Pečeno gos vam toplo priporočam, dobra je tako, da se ji mora človek odkriti.

Goet jo pokusi in pravi: Prav pravi, gospod plačlini, starost je treba spoštovati.

Ločitev zaradi politične nezvestobe

Madžari so začeli zabavati svet, v svoji reakcionarnosti in velikaštvu postajajo že smešni. V Budimpešti imajo zopet pristno madžarsko senzacijo. Bivši avstro-ogrski general grof Josef Karolyi, ki ga je imel stari cesar Franc Jožef zelo rad, je predložil sodišču v Budimpešti tožbo v zadevi ločitve zakona. V tožbi pravi:

»Oženjen sem 35 let in moja žena je vedno vedela, da sem vnet monarhist in pristaš Habsburžanov. Kljub temu je pa potepala vse moje politične nazore a te dni je vrgla v peč celo sliko cesarja Franca Jožefa I. z njegovim lastnoročnim posvetilom, potem je pa odšla na politično zborovanje, kjer so zborovalci protestirali proti povratku Habsburžanov v Avstrijo. Mislim, da so to dovolj močni razlogi za ločitev zakona.«

Vprašanje je, če bo tudi madžarsko sodišče tako navdušeno za Habsburžane, kakor je grof Karolyi. Na Madžarskem bi tudi to ne bilo nič čudnega.

Za modri trak

Nedavno krščena največja ladja sveta, angleški parnik »Queen Mary«, naj bi prevozil 3100 milj dolgo pot Anglija-Amerika v rekordnem času 96 ur. Če odpluje v soboto iz Cherbourga, bo v sredo v New Yorku. Orjaški parnik bo vozil 4 mulje na uro več, kakor najhitrejši italijanski parnik. Tako bi angleški parnik dosegel rekord in si priboril modri trak, ki ga dobi vedno najhitrejši parnik na oceanu. Zadnjič si je priboril modri trak italijanski parnik »Rex«, ki je vozil iz Evrope v Ameriko 4 dni 13 ur. Nedavno se je pa približal rekordur nemški parnik »North German Lloyd«, ki je vozil v Ameriko 4 dni 15 ur.

Prvič v zgodovini paroplovbe bo radiobrojavno sporočen v New York čas odhoda parnika. Povprečna hitrost parnika se čeni 34 vozlov na uro. Konstruktorji so opreмили parnik z varnostnimi napravami za primer požara in drugih nesreč. Vsak potnik in vsak član posadke bo imel svoj prostor v rešilnem čolnu.

Miss Josephine A. Roche, podtajnica v ameriškem finančnem ministrstvu, druga ženska v Rooseveltovi vladi

Iz Semiča

— Izreden sokolski občni zbor. V nedeljo 18. novembra je imel semiški Sokol svoj izredni občni zbor, ki mu je prisostvovalo nad 50 članov, kar je spričo naših razmer prav razveseljava udeležba. Starosta br. Razpotnik je v kratkem govoru omenil namen izrednega občnega zbora. Kakor je že znano, je svojočasni odlok občinskega odbora, da se za malo odškodnino odstopi Sokolu 1000 m² občinskega zemljišča, razveljavila banska uprava in je tako društvo spet ostalo brez zemljišča. Društvena uprava je zato sklenila kupiti drugo zemljišče, ki bi odgovarjalo stvarnim potrebam in se ji je tudi posrežilo. Vprašanje je, eedaj le še, ali naj se z gradbo prične takoj, ali pa morda odloži za pozneje. Zborovalci so poročilo sprejeli z veseljem na znanje in sklenili, da naj se a planiranjem zemljišča prične še letos, če bo le količaj ugodna zima. Vsi člani so se obvezali, da bodo delali brezplačno tri dni, kar znaša skupaj 225 delovnih dni. Predlog br. Antona Severia, naj bi novi dom nosil ime blagopokojnega našega kralja Aleksandra so zborovalci z navdušenjem sprejeli, nakar je bila takoj sestavljena prošnja na maršalštvo dvora.

— Protialkoholna predavanja. Splošno je mnenje, da so vsa protialkoholna predavanja v vikorodnih krajih brezuspešna, kar je pa ovrgla prireditelj protialkoholnih predavanj v Semiču, ki so jih priredila v nedeljo 18. novembra vsa tukajšnja društva. Zlasti zanimivo je bilo predavanje v Sokolskem društvu, ki ga je imela društvena prosvetarica sestra Jurajčičeva, in ki mu je prisostvovalo izredno mnogo članov. Predavateljica je zlasti naglašala, kako veliko gorje more povzročiti alkohol v družinah, zaradi česar trpe pozneje nedolžni otroci, kar je zlasti vidno v šolah. Prepričani smo, da lepo predavanje ne bo padlo na neprodna tla in da se bodo naši fantje prepričali, da junaštvo ne sme izvirati iz vina, nego iz arca, a enako da si bodo tudi vsi ostali vzeli lepe besede k sreči in uživali alkoholnih pijate le toliko, kolikor je za človeški organizem zdravo in dobro.

— Lep napredek gasilske čete. Pred dvema mesecema je bila v bližnjem Streklevcu ustanovljena gasilska četa, ki ji predseduje g. Ivan Pašič, bivši župan in večletni predsednik sokolskega odbora, a tajnik je sokolska upraviteljica vd. Francka Sirkova, ki je v resnici prava naslednica prejšnjega strekleškega sokolskega upravitelja g. Razpotnika. Že takoj ob ustanovitvi je k novi četi pristopilo 30 članov, kar je najlepše zagotovilo, da bo lelo res vzorno. Četi se privlači še vedno novi člani in bo v kratkem lahko ena najboljših naših belokranjskih gasilskih čet.

— Nov gospodinjski tečaj. V četrtih 22 novembra je bil v osnovni šoli v Streklevcu

otvoren nov gospodinjski tečaj za dekleta, ki ga vodi marljiva sokolska upraviteljica Sirkova. Sprejetih je bilo 12 deklet, da si jih je pripravo mnogo več, ki pa zaradi ekonomskih bolekih pogojev niso moge biti sprejete in bodo prišle na vrsto šele prihodnje leto. Ker poznamo večinoma in zmožnost gđ. Sirkove, smo prepričani, da ne bo tečaj uspel le v kuhinji, temveč sploh v vzornem in skrbnem gospodinjstvu, ki bo tako časoma tudi v Beli Krajini napredovalo. Podjetnost gđ. Sirkove iskreno pozdravljamo!

— Rdeči petelin gospodar. Pred dnevi je ob polnoči izbruhnil v hiši posestnika Rudolfa Volkja v Gabru pri Semiču požar. Kljub temu, da so takoj opazili, ni bilo mogoče takoj priti na kraj nesreče a brz gajno, kar leži vas v hribu, a nikjer v bližini ni vode. Gasilsko društvo je napelo vse sile, da reši kar največ mogoče, a ima lastnik vendarle blizu 30.000 Din škode, kar pa bo baje krivo z zavarovalnico. Ogenj je najbrž potaknila zlobna roka, ker je že tretji v enem mesecu.

— Vse naše naročnike v Semiču in okolici opozarjamo, da lahko naročnino na naš list in zmožnost poravnajo g. Antonu Severju, trgovcu v Semiču, ker si tako prihranijo pot na pošto, kakor tudi poštne stroške. Naročnino naj plačujejo redno mesečno, ker se sicer nabere večja svota, ki jo je pozneje težko plačati.

Radionročram

Nedelja, 25. novembra.
7.00: Telovadba (Pustišek Drago). — 7.30: Plošče. — 8.00: Poročila. — 8.15: Duet: Klavir in harmonij (gg. Svetel in Neffat). — 8.55: Versko predavanje (p. Regalat Čebuli). — 9.15: Prenos iz trnovske cerkve. — 9.45: Plošče. — 10.00: Antropologija in sport (dr. Božo Škerlj). — 10.20: Plošče. — 10.40: Radijski orkester, vmes fantje na vasi. — 11.40: Otroška ura (Zdravko Ocvirk). — 12.00: Čas, radijski orkester. — 16.00: Higijenska nega molznih krav (dr. Kocijan Leon). — 16.30: Pevski koncert okteta »Trboveljskih namestencev«, vmes plošče. — 20: Nacionalna ura: Dr. Franjo Rački. — 20.25: Jedilni list, program za ponedeljek. — 20.30: Schumannove duete pojeta gđ. Korčnanova in g. Brandstetter. — 21.00: Radijski orkester. — 21.30: Čas, poročila, radijski orkester.

Ponedeljek, 26. novembra.
12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13.00: Čas, plošče. — 18.00: Klasika in moderna diplomacija (Ruda Jurček). — 18.20: Radijski orkester. — 18.40: Slovensčina (dr. Kolarik). — 19.10: Plošče. — 19.20: Nacionalna ura: Proglas uedinjenja Črne gore s Srbijo (Andrija Radović) — prenos iz Beograda. — 19.55: Jedilni list, program za torek. — 20.00: Zdravniška ura (dr. Bogomir Majnina). — 20.20: Komorni trio (klarinet, viola, klavir). — 21.20: Radijski orkester, vmes čas in poročila.

Torek, 27. novembra.
11: Solaka ura: Lutkovna igra, izjava »Ljublj. Sokol«. — 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Gospodinjka ura: Praktična navodila o pravilni sestavi prehrane z ozirom na odrasle. — 18.20: Nemščina (dr. Kolarik). — 19.10: Mladina in idejna razgibanost (dr. Stanko Gogala). — 19.30: Pravna ura (dr. Vladimir Kofalčič). — 19.50: Jedilni list, program za sredo. — 20: Radijski orkester. — 21: Nacionalna ura: 1. Ljubljana: Pevski koncert Akademikega pevskega kvinteta. 2. Zagreb. 3. Beograd. — 22: Čas, poročila, plošče. — 22.30: Angleske plošče.

Sreda, 28. novembra.
12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Plošče. — 18.20: Preko stope v Dobružo (Zdenko Aljančič). — 18.40: Pogovor s poslanci. — 19.10: Nacionalna ura: Naša moderna poezija. — 19.35: Plošče. — 19.50: Jedilni list, program za četrtek. — 20: Prenos opere iz Ljubljane, v odmoru: Čas in poročila.

Četrtek, 29. novembra.
12: Prenos iz Londona: Poroka Nj. Visočanstva princa Jurija in princese Marine. — 11.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Smuška ura Ljublj. zimsko-sportnega podsaveza. — 18.30: Radijski orkester. — 19: Srbohrvaščina (dr. Mirko Rupel). — 19.30: Nacionalna ura: Gjuro Jakšić. — 19.55: Jedilni list, program za petek. — 20: Prenos iz Beograda. — 22: Čas, poročila, radijski orkester.

Petek, 30. novembra.
12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Mile Klopčič: Preproste pesmi (prof. Fr. Vodnik). — 18.20: Radijski orkester. — 18.40: Sokolstvo ob letošnjem 1. decembru (Janez Poharc). — 19: Radijski orkester. — 19.25: Nacionalna ura: Naša narodna prosveta. — 19.50: Jedilni list, program za soboto. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22: Čas, poročila, radijski orkester.

Sobota, 1. decembra.
9: Solaka akademija. — 10: V kraljestvu zlatosoga (Vladimir Kapus). — 12: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 16.30: Slovenske narodne pesmi s spremljevanjem radijskega orkestra pojo: Jug, Sकेletova, Banovec). — 18: O uedinjenju (Mileuš Vekoslav). — 18.20: Radijski orkester. — 18.50: Plošče. — 19.20: O uedinjenju (dr. Janko Tavzes). — 19.35: Zunanji politični pregled (dr. Jug). — 19.55: Jedilni list, program za nedeljo. — 20: Prenos iz Beograda. — 20.40: Prenos iz Zagreba. — 21.20: Pevsko društvo »Ljubljana« poje Mirkovo »Narodno romanco« za sopran solo, zbor in orkester. — 21.45: Radijski orkester. — 22: Čas, poročila. — 22.15: Radijski orkester: Jugoslav. glasba.

Iz Laškega

— Pridobinski davčni zavezanci se obveščajo, da je predmetni seznam davčne uprave interesantom v občinski pisarni od 22. do vključno 29. novembra na vpogled razgrnjen.

— »Siroti Jerica«. To mladinsko igro uprizori tukajšnje sokolsko društvo jutri ob 20 uri ter v nedeljo ob 15 uri.

— Naročaje »Slovenski Narod«, ki je najcenejši dnevnik ter prihaja redno že s popoldanskim vlakom.

Moderno pohištvo

— Vidim, da si dobil moderno pohištvo.

— Ne, pač pa nisem imel drv, da bi kuril, pa sem odžagal stolom, mizi in postelji noge.

Shawova strupenost

Bernarda Shawa so nekoč preveč odlegovali z vprašanji in končno je odgovoril strupeno:

— Oprostite, nerad nadlegujem ljudi s priložnostnimi odgovori.

Uredništvo, ki šteje 2500 članov

Najbolj razširjen list na Japonskem je »Asahi« — Naklada znaša nad tri milijone

Naklada v Tokiu in Osaki izhajajočega dnevnika »Asahi« presega tri milijone izvodov, in to je eno največjih novinskih podjetij sveta, ki ga prekašajo samo ogromni ameriški časopisni koncerni. Novinskemu podjetju »Asahi« pripada cela vrsta manjših dnevnikov, ilustriranih in strokovnih listov, nešteti adresarji itd. List »Asahi« je bil ustanovljen leta 1879 in bil je prvi informacijski organ Daljnega vzhoda. Do čim so bili drugi takratni japonski listi več ali manj provincijalnega značaja, je bil dnevnik »Asahi« že od svojega začetka prilagoden najširšemu krogu čitateljev po vsem svetu. Ker v času ustanovitve lista še ni bilo računati s pomembnejšo japonsko emigracijo, posebno ne v Ameriki, nas tem bolj preseneča svetovni značaj lista takoj ob prvi izdaji.

List »Asahi« je bil tudi prvi japonski list, ki je prinašal politične članke in informacije v sedanjem smislu. Tako je izšla leta 1889, ko je bila proglašena prva japonska ustava, posebna izdaja »Asahi« s to vestjo, poleg tega je pa razširil list to vest brzojavno preko lastne brzojavne postaje po vsem svetu. List »Asahi« je bil tudi edini, ki je priobčeval poročila iz japonskega parlamenta takoj po otvoritvi zasedanja leta 1890. Priobčevanje vseh teh vesti je bilo združeno z velikimi težkočami glede na komplicirano japonsko abecedo. Dočim ima latinska abeceda 26 črk, ima japonska okrog 8000 znakov. Za posredne besede se kombinirajo tri znaki, vzeti iz kitajske pisave, na najrazličnejše načine in tako nastanejo japonske besede. Za tiskanje dnevnika imajo vedno pripravljenih 15.000 znakov. Tiskarna »Asahi« odgovarja vsem zahtevam moderne tehnike in ima 29 rotacijskih strojev, izmed katerih našteje vsak v eni uri 80.000 izvodov in 12 rotacijskih strojev za razne tiskovine.

Podjetje zaposluje 4000 uslužbencev. Samo uredništvo šteje 2500 članov, izmed katerih jih je 63 pri podjetju od ustanovitve lista. Ustanovile so se nekatere dinastije in nekatera mesta prehajajo avtomatično z očetov na sinove ali pa z dedov na vnuke. Podjetje je delniška družba in večina delnic je seveda v rokah ustanoviteljev. Poleg tega imajo delnice tudi višji uslužbenci. Samo na Japonskem ima »Asahi« 1200 stalnih dopisnikov, po svetovnih mestih pa 50 poročevalskih podružnic. Informacijska tehnika je najmodernejša. Uredništvo v Tokiu in Osaki ima posebne telefonske postaje, da ima nepretrgano telefonsko zvezo. V vsakem večjem mestu Japonske ima list svojo radiopostajo. Podjetje ima tudi 20 službenih letal in lastnih pristaniščih. Zanimivo je, da rabi list še zdaj za hitro posredovanje vesti poštne golobe. »Asahi« izhaja zjutraj ob 5. in zvečer v treh ločenih izdajah. Za vsako me-

sto se tiska na štirih straneh posebna izdaja, obsegajoča domače vesti in oglase. Podjetje ima tudi 5000 kioskov, ki se v njih prodajajo izključno tiskovine lastnega podjetja.

»Asahi« igra veliko vlogo v japonskem življenju, ker močno vpliva na javno mnenje. Podjetje daje vsako leto nagrade in njegove literarne nagrade so najmanj tako visoke, kakor Nobelove. Lastništvo lista vzdržuje tudi celo vrsto dobrotelčnih organizacij in stolice na visokih šolah, podeljuje stipendije, ima svoja gledališča in simfonični orkester v lastnih koncertnih dvoranah. Tudi socialne ustanove podjetja so najmoderneje. Poleg uredniškega poslopa v Osaki se dviga kvišku 12nadstropna palača, v kateri ima več sto uslužbencev brezplačna stanovanja. Na strehi tega nebotičnika je velik bazen, kjer se uslužbenci poleti v opoldanskem odmoru kopelijo, pozimi imajo pa na strehi idealno kopališče. Ustanovitelj lista Marayama je umrl lani, star 83 let. Do svoje smrti je pridno delal v podjetju. Zdaj vodijo podjetje člani njegove zelo številne rodbine.

Dolgini se organizirajo

Ne samo debeli ljudje, o katerih je napisal Henry Beraud knjigo »Muhe debelih«, temveč tudi dolgini imajo svoje križe in težave. Sklenili so torej združiti se v svetovno organizacijo, ki bi se borila proti ljudem majhne in srednje postave v prid dolginov. V oklicu, ki ga je izdal predsednik ameriškega kluba velikanov Benjamin Ortling, je rečeno, da so za ljudi, visoke nad 1,80 m, časi zdaj strašni. Čim bolj napreduje normalizacija, tem težje žive velikani. Majhni ljudje si na vse načine prizadevajo zagreniti jim življenje. Organizacija dolginov šteje zaenkrat 10.000 članov. Pripravljajo se na nekakšno križarsko vojno, da si pribore svoje pravice.

Dolgini, visok nad 1,80 m, si baje nikjer ne more kupiti narejene obleke, ker jih za tako velike ljudi nimajo. Če hoče prenočiti v hotelu, mora ležati skrčen, ker so postelje prekratke. Tudi kadi v kopališčih in kopalnicaoh so tako kratke in ozke, da se dolgini ne morejo kopati v njih. Mize so v Ameriki tako nizke, da mogle noge dolginov preko njih. Kaj pomaga, če je neki hotel v Marshfieldu napravil pet postelj za svoje goste-dolgine, ko je pa v Ameriki velikanov deset milijonov? In ta množica dolginov, da bi si ne mogla priboriti, kar ji gre? Samo organizirati se je treba, pa bo šlo.

Seveda pa proglas ne našteva raznih ugodnosti, ki jih imajo ljudje visoke postave. Kar pomislimo na gledališča, koncerte, kino, predavanja in razne druge prireditve, kjer vidijo dolgini na stojniščih vse dobro, tudi če stoji